اے خُدا تُو عجیب ایں تے تیرے کم بے حد نرالے نے۔ اسی ایس استحقاق دے لئی تیرا بے حد شُکر ادا کردے آں پئی اسی تیرے پاک کلام نوں سِکھدے پئے آں۔ اسی تیرے توں منت کردے آں پئی اپنے پاک کلام نوں سِکھن دے وچ تُو ساڈی مدد کر۔ سانوں فہم عطا کر پئی اسی تیریاں بھیداں نوں جان سکئیے تے اوہناں نوں سمجھ سکئیے۔ اسی اپنی ذات دے وچ کُجھ وی نہیں آں تے جدوں تیکر تُو اپنا فضل ساڈے اُتے نہیں کردا ایں اسی کُجھ وی نہیں کرسکدے آں۔ اسی تیرے تُو تیرا فضل منگ لیندے آں۔ تے منت کردے آں پئی اسی ایس سبق نوں تیرے فضل دے نال چنگی طرح دے نال سِکھ سکئیے۔ ساڈیاں ذہناں نوں کھول دے تے ساڈیاں دلاں نوں روشن کر دے تاں پئی اسی تیرے کلام دیاں ڈُہنگیاں گلاں نوں سمجھ سکئیے۔ اسی ایہناں دے اُتے عمل کردیاں ہوئیاں برکتاں نوں حاصل کرئیے۔ اسی تیرے نال ایس رفاقت دے لئی تیرے بے حد شُکر گُزار آں۔ اسی شُکر ادا کردے آں پئی تُو ساڈے نال رہندیاں ہوئیاں ساڈی فکر کردا ایں۔ اسی منت کردے آں پئی اپنا پاک کلام سِکھن دے وچ تُو ساڈی مدد کر۔ اسی ایس ویلے نوں تیرے پاک کلام نوں سِکھن دے لئی مخصوص کردے آں۔ اسی تیریاں عطا کردا ساریاں نعمتاں تے برکتاں دے لئی تینوں مُبارک آکھدے آں۔ اسی پاک روح دے لئی تیرے بے حد شُکر گُزار آں جیہڑا ساڈے نال رہندا اے تے ساڈے اندر سکونت کردا اے تے ساڈے نال رفاقت رکھدا اے۔ اسی تیرے توں منت کردے آں پئی سانوں سمجھن والا دِل عطا

کر۔ تے اسی تیرے ایس استحقاق دے لئی وی تیرے بے حد شُکر گُزار آں پئی اسی تینوں پایا اے تے تیرے اُتے ایمان لیائے آں۔ تے ایویں کردیاں ہوئیاں اسی تیرے پاک عرفان دے وچ ترقی کردے پئے آں۔ اسی تیری منت کردے آں پئی اپنے پاک کلام نوں سمجھن دے وچ ساڈے مدد کر۔ تاں پئی اسی تیریاں بھید دیاں گلاں نوں جان سکئیے تے تیرے پاک کلام دی حقیقت نوں سمجھ سکئیے۔

اسی ایہہ سارا کُجھ تیرے سوہنے پُتر اپنے خُداوند یسوع مسیح داناں لیندیاں ہوئیاں منگدے آں آمین۔

اسی ایتھے پولوس رسول دے پہلے مشنری سفر دے بارے دے وچ سِکھدے پئے آں۔ پئی اوہنے کِنیاں مُشکلاں نوں برداشت کردیاں ہوئیاں ایہناں سفراں نوں کیتا سی۔ او دُوردراز دیاں سفراں تے دُکھاں دے وچ پیا سی۔ تے جِتھے وی خُدا نے اوہنوں حُکم دِتا سی او اوتھے جاون نوں تیار ہو گیا سی۔ اسی ویکھدے آں پئی پولوس انطاکیہ توں شام دے وچ گیا سی۔ تے ایہہ انطاکیہ رومی سلطنت دا تیجا وڈا شہر سی۔ تے اوتھوں سفر کردیاں ہوئیاں پولوس تے برنباس کُپرس دے وچ پہنچے سن۔ پہلے مشنری سفر دے وچ ایہہ دونوں اکٹھے سن تے بعنباس کُپرس دا رہن والا سی۔ تے اوہناں دوناں نوں اوتھے یہودی عبادتخانیاں دے وچ کلام نوں سناوٗن دا موقع مِلیا سی تے اوہناں نے اوتھے خُداوند یسوع مسیح دے نا دی مُنادی کیتی سی۔ ایتھے خُداوند دا پاک کلام بہت ای معجزانہ طور تے پھیلیا سی۔ جدوں الیماس جادوگر نے خُداا دی مُخالفت کیتی سی تے صوبے دار دے دل نوں اوہناں دے خلاف اُبھارن دی

کوشش کیتی سی تاں پئی او دھیان نہ کرے۔ پر اسی ویکھدے آں پئی ایہہ جادوگر دیاں اکھیاں دے سامنے ہویا سی پئی او جادُوگر انھا ہو گیا سی۔ تے اوہنے چاہیا سی پئی کوئی اوہدے ہتھ نوں پھڑ کے لے لے کیوں جے او نہیں ویکھ سکدا سی۔

تے اوتھے اِک جادوگر بریسوع ناں سی جیہڑا جُوٹھا نبی سی۔ کُپرس توں او پمفلیہ گئے تے اوتھوں پرگہ آئے تے اوتھوں پسدیہ دے انطاکیہ دے وچ پہنچے سن۔ تے انطاکیہ دے وچ اوہناں نوں بولن دے لئی دعوت دِتی گئی سی۔ تے ایہہ اصول سی پئی کسے وی صاحبِ علم بندے نوں کئی واری عبادت خانے دے وچ کُجھ بولن دے لئی موقع دِتا جاندا سی تاں پئی او دوجیاں دی نصیحت دے لئی کُجھ بیان کرے۔ پولوس تے برنباس نوں وی آکھیا گیا سی پئی جے او دُوجیاں دی نصیحت دے لئی کُجھ آکھنا چاہندے نے تے او ضرور آکھن۔

ایتھے پولوس نے خُداوند خُدا دی نجات دے اوس وعدے نوں پُورا کیتا سی جیہڑا خُداوند یسوع مسیح دے وسیلے دے نال کیتا گیا سی۔ اپنی ایس تقریر دے وچ اوس اوس خاص گل نوں بیان کردا اے جہدے بارے دے وچ ۳۲ ویں آیت دے وچ ذکر کیتا گیا اے۔ پئی اسی تُہانوں اوس وعدے دے بارے دے وچ جیہڑا باپ دادے دے نال کیتا گیا سی ایہہ خُوشخبری دِندے آں پئی خُدا نے یسوع مسیح نوں جلا کے ساڈی اولاد دے لئی اوس وعدے نوں پُورا کیتا سی۔

خُداوند یسوع مسیح دی بادشاہت تے اختیار دے بارے دے وچ کُجھ پیشن گوئیاں دوجیاں زبوراں دے وچ لِکھیاں ہوئیاں نے تے جیویں پئی اسی ویکھدے آں پئی خُدا نے اوہنوں موت دا شکار ہون دِتا سی تے فیر اوہنوں مُردیاں دے وچوں جیوندہ وی کیتا سی۔ خُداوند یسوع مسیح مُردیاں دے وچوں جیوندہ ہویا سی۔ دوجیاں لفظاں دے وچ او ساری کائنات تے ساری مخلوق دے اُتے اختیار رکھدا اے۔

داؤد نوں یسی دے گھرانے توں مسح کیتا گیا سی تے اوہنوں سرائیل دے اُتے بادشاہ مُقرر کیتا گیا سی۔ تے اوہدی بادشاہت دا سارا ختیار وی خُداوند یسوع مسیح دے کول اے۔ او ساری کائنات دا بادشاہ اے تے او ساری کائنات نوں اپنی قُدرت دے کلام دے نال سنبھالدا اے۔ تے اوہد اختیار ساریاں قوماں دے اُتے ہے۔ ایس ای لئی زبور ۲ دے وچ لِکھیا ہویا اے پئی قوماں کیوں طیش دے وچ آئیاں نے۔ تے ایویں کوئی وی خُداوند یسوع مسیح دے اختیارتوں بچ نہیں سکدا اے کیوں جے او راستی دے نال قوماں دا انصاف کرے گا۔

ایویں خُدا باپ نے خُداوند یسوع مسیح نوں مُردیاں دے وچوں جیوندہ کیتا سی۔ پہلاں خُدا پرست یہودیاں نے خُداوند یسوع مسیح نوں قبول کیتا سی کیوں جے نجات دی خُوشخبری نوں پہلاں یہودیاں دے وچ عام کیتا گیا سی۔ تے فیر ایہدے باہجوں خُدا نے غیر یہودیاں دے لئی نجات دے بُوہے نوں کھولیا سی۔ تاں پئی دوجیاں قوماں وی خُوشخبری دے لئی ایس بُوہے دے وچ داخل ہو سکن۔

اوہناں لوکاں دے لئی وی خُوشخبری دے بُوہے نوں کھولیا گیا سی جیہڑے نامختون سن تے او یہودی نہیں سن سگوں او غیر قوماں دے وچوں سن۔ پر اوہناں نے خُدا دے خوف نوں منندیاں ہوئیاں اوہنوں اپنا نجات دہندہ قبول کیتا سی۔ تے جِنیاں نے خُداوند یسوع مسیح نوں قبول کیتا سی اوہناں نوں خُدا نے اپنی نجات عطا کیتی سی۔ تے جِنیاں نے خُداوند یسوع مسیح نوں اپنا نجات دہندہ قبول کیتا سی اوہناں نوں خُدا نے اپنے خاندان دے وچ شامل کر لیا سی۔ تاں پئی او خُداوند یسوع مسیح دے اُتے ایمان لیاندیاں ہوئیاں ابدی نجات نوں حاصل کر لین۔

ہُن اسی خُداوند یسوع مسیح دے بارے دے وچ گل کردے پئے آں کیوں جے او ای نجات دہندہ اے جہدے وسیلے دے نال خُدا نے اپنی نجات دے منصوبے نوں پُورا کیتا سی۔ اسی ۱۳ ویں باب دی ۳۲ویں آیت تیکر پہنچ چُکے آں۔ تے ایس آیت دے وچ پُرانے عہدے نامے دے وچ خُداوند یسوع مسیح دے بارے دے وچ پیشن گوئیاں کیتیاں گئیاں نے جیویں پئی اسی س ۱۳ ویں باب دے وچ وی ایہدے بارے دے وچ جانیا اے۔

۱۳ واں باب کلیسیا دے ایمان دے تسلسل دے اہم جُز دے بارے دے وچ بیان کردا اے۔ دوجا زبور اِک اہم حقیقت نوں بیان کردا اے پئی تُو میرا پُتر ایں تے اَج تُو میرے توں پیدا ہویا ایں۔ تے اسی ویکھدے آں پئی خُدا اپنے اہم منصوبے نوں اپنے پیٹے دی رائیں پُورا کردا اے۔ ایہہ خُداوند

یسوع مسیح دا او اختیار اے جیہڑا خُدا باپ نے اوہنوں عطا کیتا ہویا اے۔ تے جہدے وسیلے دے نال اوہنے عالم وی پیدا کیتے سن۔

داؤد تے سُلیمان خُداوند یسوع مسیح دے مثیل نے کیوں جے نسلی اعتبار دے نال او بنی اسرائیل دے بادشاہ سی۔ تے خُداوند یسوع مسیح دی بادشاہت دا ایہہ تسلسل سی۔ پر ایتھے ساریاں توں گراں قدر تے اہم گل ایہہ ہے پئی خُداوند یسوع مسیح ساریاں بادشاہواں دا بادشاہ اے۔ ایس زبور توں ایہہ پتہ لگدا اے پئی خُداوند یسوع مسیح نوں بطور مسیح مخصوص کیتا گیا سی۔ تے ایس زبور دے وچ ایہہ آیت بہت ای اہمیت دی حامل اے پئی تُو میرا پُتر ایں تے اَج تُو میرے توں پیدا ہویا ایں۔

ایویں اسی جاندے آں پئی خُداوند خُدا نے یسوع مسیح نوں اپنے جلال دے لئی تے ساڈی نجات دے لئی مُردیاں دے وچوں جیوندہ کیتا سی۔ تے ایویں کلام دیاں سچائیاں وی پُوریاں ہُندیاں نے جہناں دے وچ خُداوند یسوع مسیح دیاں دُکھاں نوں بیان کیتا گیا اے۔ جہناں دے لئی خُداوند یسوع مسیح نے اپنے آپ نوں دے دِتا سی تاں پئی او ایس جہان دیاں پاپاں دے لئی اپنے آپ نوں قُربان کر دیوئے تے ایویں اوہدے مار کھاون دے نال اسی شفا پائیے۔

یسعیاہ خُداوند یسوع مسیح دیاں دُکھاں نوں بہت ای کربناک حالت دے وچ بیان کردا اے۔ تے خُداوند یسوع مسیح دیاں دُکھاں دی زیادہ تر تفصیل یسعیاہ دی کتاب دے وچ ای پائی جاندی اے۔ ایویں

خُداوند یسوع مسیح دیاں دُکھاں دے وسیلے دے نال خُدا باپ نے اپنیاں برکتاں سانوں عطا کیتیاں نے جہناں دا تعلُق ساڈی ابدی حیاتی تے ساڈی نجات دے نال اے۔ خُدا باپ نے اپنے اوس وعدے نوں پُورا کیتا سی پئی میں داوُد دیاں پاک تے سچیاں نعمتاں تُہانوں دیواں گا۔

خُدا باپ ساڈے توں ایہہ توقع کردا اے پئی اسی اوہدے اُتے دھیان کریئے تے اوہدے ول نوں رجوع لیائیے تے اوہدے ناں نوں مُبارک آکھئیے کیوں جے او ساڈیاں دُعاواں دا جواب دیون دے وچ قادر اے۔ تے ایہدے وچ کوئی شک نہیں اے پئی او ساڈی نجات دا بانی اے۔ قبول کرن والیاں تے ایمان لیاون والیاں دے لئی خُداوند خُدا نے اپنا ابدی عہد بنھیا ہویا اے۔ تے ایویں خُدا اوہناں نوں اوہناں دی نجات نوں عطا کردا اے۔ تے نجات دے وچ شامل ہون دے نال خُدا اپنیاں سچیاں برکتاں تے نعمتاں نوں دیون دا وعدہ کردا اے۔

زبور ۲ خُداوند یسوع مسیح دی قیامت دے بارے وی بیان کردا اے۔ تے نویں عہد نامے دے وچ سانوں ایس گل دا ثبوت ویکھن نوں مِلدا اے پئی خُدا باپ نے خُداوند یسوع مسیح نوں مُردیاں دے وچوں جیوندہ کیتا سی۔ جیویں پئی پُرانے عہد نامے دے وچ خُدا نے ایہہ وعدہ کیتا سی پئی او اپنے بیٹے نوں ساڈے لئی عطا کرے گا۔ تے ایویں ای خُداون یسوع مسیح دے اُتے ایمان لیاون دے وسیلے دے نال اسی خُدا دے لے پالک بیٹے بن جاندے آں۔ میراث دا ایہہ سلسلہ پُرانے عہد نامے دے وچ

کیتیاں گئیاں پیشن گوئیاں دے وسیلے دے نال پُورا ہُندا اے۔ سُلیمان جہیا حکمت دے نال بھریا ہویا بادشاہ خُداوند یسوع مسیح دا مثیل اے۔ تے ایہدے باہجوں دوجے زبور دے وچ خُداوند یسوع مسیح دی بادشاہت نوں وی بیان کیتا گیا اے۔ ایہدے وچ کوئی شک نہیں اے پئی او کامل تے ابدی بادشاہ اے۔ داؤد دے بعد سُلیمان ابدی بادشاہ بنیا سی۔ تے خُدا داؤد توں بہت خُوش سی تے سُلیمان نوں خُدا نے حکمت عطا کیتی سی۔ تے خُداوند یسوع مسیح نسلی اعتبار دے نال داؤ دی نسل توں سی۔

دوجے زبور دے وچ خُداوند یسو ع مسیح نوں مسح شُدہ بادشاہ دے طور تے پیش کیتا گیا اے۔ خُدا باپ نے خُداوند یسوع مسیح نوں ساڈا ابدی بادشاہ بنایا اے۔ تے او ساڈے توں ایہہ توقع کردا اے پئی اسی خُداوند یسوع مسیح نوں اپنا نجات دہندہ قبول کریئے تے اوہدے نوں ایس ابدی نجات نوں حاصل کرن دے لئی اوہدے ول نوں دھیان کریئے۔

یسعیاہ دی رائیں کیتیاں گئیاں پیشن گوئیاں دا لُبِ لُباب خُداوند یسوع مسیح دے وسیلے دے نال نوان عہد اے۔ تے ایس نویں عہد نامے دی بُنیاد سانوں پُرانے عہد نامے دے وچوں مِلدی اے۔ حزقی ایل تے موسی دے نال وی خُداوند یسوع مسیح دے وسیلے دے نال نجات دا وعدہ کیتا گیا اے۔ فلسطین دے لئی ایہہ نجات دا وعدہ غیر مشروط سی۔ اوہناں دے لئی نجات نوں حاصل کرن دے لئی صرف خُداوند یسوع مسیح دے اُتے ایمان لیانا کافی سی۔ اسی ویکھدے آں پئی پُرانے عہد نامے دے وچ

کلیسیا دے لئی برکتاں نوں حاصل کرن دے لئی خُدا دیاں حُکماں دے اُتے سختی دے نال عمل ضروری سی۔ جے او شریعت دے اُتے عمل کرن گے تے او ایماندار ٹھہرن گے۔ ایویں جیہڑا عہد موسیٰ دی رائیں کیتا گیا سی اوہدے وچ شرط پائی جاندی سی۔ تے بنی اسرائیل قوم کئی واری خُدا دیاں حُکماں نوں پھر جاندی سی تے خُدا اوہناں توں خفا ہوجاندا سی۔ پر خُدا نے اِک نواں تے ابدی عہد بنھیا سی جہدے وچ کوئی شرط نہیں پائی جاندی سی۔ پاپاں توں مُعافی تے نجات دا حصول صرف ایمان لیاون دے نال مِلدا اے۔ تے ایویں ہُن اسی خُداوند یسوع مسیح دے اُتے ایمان لیاوندیاں ہوئیاں نجات نوں حاصل کردے آں۔ ایہہ اِک اجہیا عہد اے جیہڑا خُداوند خُدا نے آپ بنھیا اے۔

ایس عہد دی بُنیاد ابرہام دے وسیلے دے نال بنھی گئی اے پئی جیہڑے تینوں مُبارک آکھن گے میں اوہناں نوں برکت دیواں گا۔ تے جدوں ہولی ہولی بنی اسرائیل قوم غیر قوماں دے وچ گھُل مِل جاندی سی تے اوہناں دے لئی اصول تے ضابطے واضح کیتے جاندے سن جہناں دے لئی اِک باقاعدہ شریعت عطا کیتی جاندی سی۔ پر خُدا داؤد دیاں سچیاں تے پاک نعمتاں وی بغیر کسے شرط دے عطا کردا اے جیہڑا ساریاں خُداوند یسوع مسیح دے وچ پُوریاں ہُندیاں نے۔ کیوں جے شرط ایہہ سی پئی جے او شریعت نوں ترک کر دیون گے تے خُدا اوہناں نوں غیر قوماں دے حوالے کر دیوئے گا تے او اوہناں

نوں رگیدن گئیاں۔ تے ایہناں ای گلاں دی وجہ توں اوہناں دے اُتے اسیری دے دور آوندے رہئیے سن۔ تے داؤد دے وسیلے دے نال کیتا گیا عہد ابدی سی۔

داؤد دیاں پاک تے سچیاں نعمتاں نوں اسی اپنیاں کماں توں حاصل نہیں کرسکدے آں۔ سگوں اسی خُداوند خُدا دی فراہم کردا غیر مشروط نجات تے ایمان لیاون دے نال اسی ایس عہد نوں قبول کردے آں۔ اِک ہور اہم گل جہدا وعدہ داؤد دے نال کیتا گیا سی او ابدی بادشاہ دی قیامت دا سی۔اسی ویکھدے آں پئی ۱۲ ویں زبور دے وچ ایویں بیان کیتا گیا اے پئی او اپنے مقدس نوں سڑن نہیں دیوئے گا کیوں جے او اوہدی جان نوں پاتان دے وچ نہیں رہن دیوئے گا۔ ایویں ایتھے ایہدے توں مُراد خُداوند یسوع مسیح دا جی اُٹھنا اے۔ ایہہ اِک نبوت اے جیہڑی داؤد اوس ابدی بادشاہ دے بارے دے وچ بیان کردا اے۔

خُداوند یسوع مسیح دی قیامت نہایت اہم ثبوت تے نجات دا نہایت اہم جُز اے۔ ایویں ایہہ گل واضح ہوجاندی اے پئی جیویں خُداوند یسوع مسیح مُردیاں دے وچوں جیوندا ہویا سی ایویں ای اسی وی اوہدے ابدی عہد دے وچ یسوع مسیح دے نال جیوندے ہواں گے تے قیامت دے وچ شریک ہواں گے۔

خُداوند یسوع مسیح دی حیاتی دے وچ ہون والیاں معجزیاں دے وچ جدوں خُداوند یسوع مسیح نے لعزر نوں جیوندہ کیتا تے فرمایا پئی قیامت تے حیاتی میں آں۔ تے ایویں اسی اوہدے وسیلے دے نال ابدی حیاتی تے میراث پاواں گے۔

اسی پچھلے سبق دے وچ ۳۵ ویں آیت دے وچ ایہہ سِکھیا سی تے ہُن اسی ایہنوں ۳۶ ویں آیت توں شروع کراں گے۔ تے اسی ویکھدے آں پئی اعمال ۱۳ باب دی ۳۶ تے ۳۷ آیت دے وچ ایویں لِکھیا ہویا اے:

کیوں جے داوٗد تے اپنے ویلے دے وچ خُدا دی مرضی دا تابعدار رہ کے سو گیا تے اپنے باپ دادے دے نال جا مِلیا سی تے اوہدے سڑن دی نوبت پہنچی سی۔ پر جہنوں خُدا نے جلایا سی اوہدے سڑن دی نوبت نہیں پہنچی سی۔

اعمال دی کتاب دے وچ پطرس دے وسیلے دے نال کیتے گئے پہلے واعظ دے وچ پطرس نے وی ۱۶ ویں زبور دا حوالہ دِتا سی۔ جِتھے اوہنے ۱۰ویں آیت دا ای بیان کیتا سی پئی توٗ اپنے مقدس دے سڑن دی نوبت نہیں پہنچن دیویں گا۔ ایس گل نوں پطرس نے خُداوند یسوع مسیح دے بارے دے وچ بیان کیتا سی کیوں جے ایہہ نبوت خُداوند یسوع مسیح دے بارے دے وچ سی۔ خُداون یسوع مسیح دے بارے دے وچ ہون والیاں ساریاں نبوتاں ایویں ای پوٗریاں ہوئیاں سن۔ تے پطرس تے ابتدائی کلیسیا

اصل دے وچ خُداوند یسوع مسیح دی قیامت دی گواہ سی۔ ایتھے پولوس رسول وی اوس ای گل نوں دُہراوندا پیا سی۔ جو پطرس نے اپنے وعظ دے وچ یروشلیم دیاں لوکاں دے اگے آکھی سی تے ایویں خُداوند یسوع مسیح دے جی اُٹھن دی گواہی دِتی سی۔

پولس ایہہ بیان کردا اے پئی داوُد تے سو گیا سی تے اوہنے اپنی حیاتی دے وچ خُداوند خُدا دی مرضی نوں پُورا کیتا سی۔ او اپنے باپ دادے دے نال سو گیا سی تے اوہدے سڑن دی نوبت پہنچی سی۔ ایس لئی ایہہ گل دھیان کرن دے قابل اے پئی ایہہ نبوت فیر کہدے حوالے دے نال بیان کیتی گئی اے پئی اوہدے سڑن دی نوبت نہیں پہنچے گی۔ تے خُدا دا پاک کلام ایس گل داگواہ اے پئی خُداوند یسوع مسیح مُردیاں دے وچوں جی اُٹھیا اے تے خُداوند یسوع مسیح دے رسول ایس گل دی گواہی دیندے نے۔

خُدا نے بھاویں جے مخلوقات نوں بنایا اے پر و اپنی مخلوقات توں دستبردار نہیں ہُندا اے تے او سانوں کدی دی کلیاں نہیں چھڈدا اے۔ خُدا نے اپنے نجات دے منصوبے دے وچ انساناں دے لئی بہت ساریاں مُثبت شیواں نوں رکھیا ہویا اے تے خُدا نے اپنے فضل دے نال ایس نجات نوں مُہیا کیتا اے۔

خُداوند یسوع مسیح دی خدمت دے وچ بین الکلیسیائی انتظام دا درس دِتا گیا اے۔ کیوں جے نجات نہ صرف یہودیاں دے لئی اے سگوں ایہہ غیر یہودیاں دے لئی وی اے۔ خُدا نے نجات دی خُوشخبری دے وسیلے دے نال غیر قوماں نوں وی اپنی نجات دے وچ شامل کر لیا اے۔ ایہہ خُدا دا نجات دا اپنا منصوبہ اے جنہوں خُدا نے اپنے ویلے تے پُورا کیتا سی۔ تے ایہہ بہت ای شُکر گُزاری تے بڑے استحقاق دی گل اے۔

داؤد نے اپنے زمانے دے وچ خُدا دی مرضی تے اوہدے منصوبے نوں پُورا کیتا سی تے جیہڑی خدمت دے لئی اوہنوں بھیجیا گیا سی اوہنے ایویں ای خُدا دی مرضی نوں پُورا کیتا سی۔ تے خُداوند یسوع مسیح نے خُدا باہ دی مرضی نوں بالکُل ایویں ای پُورا کیتا سی۔ تے اسی ویکھدے آں پئی انجیل دے وچ خُدا باپ نے ایویں فرمایا سی پئی ایہہ میرا سوہنا پُتر اے جہدے توں میں راضی آں۔

تے خُدا باپ نےیہودیاں دی روایت نوں رد کردیاں ہوئیاں تِن دن تے رات دے بعد یسوع مسیح نوں مُردیاں دے وچوں جیوندہ کر دِتا سی تے ہُن او اَسمان اُتے خُدا باپ دےسجے پاسے بیٹھا ہویا اے۔

تے اسی ویکھدے آں پئی اعمال ۱۳ باب دی ۳۸ آیت دے وچ ایویں لِکھیا ہویا اے:

پس اے بھائیو! تُہانوں پتہ ہوئے اوہدے ای وسیلے دے نال تُہانوں پاپاں توں مُعافی دی خبر دِتی جاندی اے۔

پولوس بہت ای اہم خُوشخبری دے بارے بیان کردا اے پئی خُداوند یسوع مسیح دے ناں دے وسیلے دے نال سانوں ساڈیاں پاپاں توں مُعافی دِتی جاندی اے۔ تے ایویں سانوں خُدا دے وعدے پُورے ہُندے ہوئے وکھالی دیندے نے تے پولوس آپ وی ایس گل دا تجربہ کردا اے۔ تے ایس ای گل دی خُوشخبری او دوجیاں نوں وی دیندا اے۔ تے اسی ویکھدے آں پئی اعمال ۱۳ باب دی ۳۹ آیت دے وچ ایویں بیان کیتا گیا اے:

تے موسیٰ دی شریعت دے مُطابق جہناں گلاں توں تُسی بری نہیں ہوسکدے سی اوہناں ساریاں توں ہر اِک ایمان لیاون والا اوہناں دے سببوں بری ہوسکدا اے۔

ایہہ اصل دے وچ خُوشخبری دی پیش کش اے۔ جہدے وچ ایہہ واضح طور تے دسیا گیا اے پئی حقیقت کیہ اے تے نجات نوں کیویں حاصل کیتا جاسکدا اے۔ تے جیہڑا خُداوند یسوع مسیح دے اُتے ایمان لیاوندا اے او نجات نوں حاصل کردا اے۔

تے ایویں اوہدے سارے پاپ دُھل جاندے نے تے او عدالت دی سزا توں بچ جاندا اے۔ ایویں خُدا نبیاں دیاں پیشن گوئیاں دے مُطابق ساڈیاں ساریاں پاپاں نوں دھو دیندا اے۔ تے سانوں برف دی طرح سفید کردیندا اے تے او اون دی طرح اُجلا کردیندا اے۔

نجات بہت وڈا فضل اے تے ایہہ بہت ای وڈا خزانہ اے جہدی قیمت نوں اسی کسے وی طور تے ادا نہیں کرسکدے آں۔ ایویں سانوں ایمان دے وسیلے دے نال نجات مِلدی اے تے ایہدے توں وڈا خزانہ ہور کوئی نہیں اے۔

اسی خُداوند یسوع مسیح دے وسیلے دے نال اپنیاں ساریاں پاپاں توں مُعافی نوں حاصل کردے آں۔ تے خُدا اپنے ناں دی خاطر سانوں وکھریاں کر لیندا اے۔ تاں پئی اسی اپنی پاپاں دے نال بھری ہوئی حیاتی دے وچ واپس نہ جائیے۔ تے ایویں اسی شاہی کاہناں دا فرقہ تے اوہدے گھرانے دے پاک لوکی بن جاندے آں۔ تے ایہہ ساریاں برکتاں سانوں خُدا باپ دے اکلوتے پُتر دے وسیلے دے نال حاصل ہُندیاں نے۔ تے ایہہ ساریاں برکتاں بہت ای حیران کر دیون والیاں نے جہناں نوں اسی اندیکھیاں شیواں آکھدے آں۔ تے پولوس اپنیاں خطاں دے وچ ایہہ بیان کردا اے پئی ایہہ اجہیاں شیواں نے جہناں دے بارے دے وچ کُجھ بیان کرنا آدمی نوں روا نہیں اے۔

بُنیادی نقطہ ایہہ ہے پئی ہر بندہ جیہڑا خُداوند یسوع مسیح دے اُتے ایمان لیاوندا اے او پاپاں توں بری اے۔ تے موسی دی شریعت دے مُطابق کوئی وی بندہ پاپاں توں بری نہیں ہوسکدا اے۔ تے پاک ہونا اِک اجہیا مرحلہ اے جہدے وچ اسی خُدا باپ دے لئی الگ تے مُقدس بن جاندے آں۔

خُدا دی پاک شریعت اِک تحریری ریکارڈ اے جہدے وچ خُدا نے بنی اسرائیل دے لئی اوہناں ساریاں گلاں دی فہرست مُہیا کیتی اے جہناں دے اُتے اوہناں نوں عمل کرنا اے۔ تے اوہناں گلاں دا بیان وی کیتا اے جہناں توں اوہناں نوں منع کیتا گیا اے پئی او باز رہن تاں پئی اجہیاں کماں دی وجہ توں او خُداوند خُدا توں وکھ نہ ہوجاون۔

تے ایتھے پولوس ایس گل نوں واضح کردا اے پئی موسی دی شریعت دے اُتے عمل کردیاں ہوئیاں اسی کسے وی صورت دے وچ بری نہیں ہوسکدے آں۔ کیوں جے کوئی وی اجہیا بندہ نہیں پایا جاندا اے جیہڑا شریعت نوں ہُو بہُو مندا ہوئے گا۔ پر نویں عہد نامے دے وچ خُداوند یسوع مسیح دے وسیلے دے نال ایہہ مُمکن اے پئی اوہدے پاک فضل دے وسیلے ےدے نال اسی نجات نوں حاصل کرسکدے آں، کیوں جے اسی سارے ای گُناہ گار آں۔

تے یوحنا دی انجیل دے پہلے باب دی ۲۹ویں آیت دے مُطابق سادے پاپاں دے سارے بھار نوں چُک لیا گیا اے تے خُداوند یسوع مسیح دے وسیلے دے نال ساڈا کفارہ ادا کر دِتا گیا اے۔ تے خُداوند

یسوع مسیح دا بیش قیمت لہو ساڈیاں پاپاں نوں دھون دے لئی کافی اے۔ تے عبرانیاں دے خط دے وچ اجھیاں ساریاں گلاں دے بارے تفصیل دے نال ویکھن نوں مِلدا اے۔

اسی سارے پاپی آں تے دوجی گل ایہہ ہے پئی شریعت سانوں ساڈیاں پاپاں توں بری نہیں کرسکدی اے۔ تے جے ایویں ہے تے فیر سانوں اپنیاں پاپاں توں رہائی پاون دے لئی کیہ کرنا چاہیدا اے؟ تے ہُن سانوں خُدا دے فضل دے ول نوں دھیان کرنا چاہیدا اے۔ کیوں جے صرف اوہدا فضل ای اے جہدے وسیلے دے نال اسی اپنی نجات نوں حاصل کرسکدے آں تے اپنیاں پیہڑیاں پاپاں توں رہائی پاسکدے آں۔ ایتھے پولس رسول خُدا دے وہڈے منصوبے نوں وضاحت دے نال بیان کردا اے جہدے وچ اوہنے غیر قوماں نوں وی شامل کر لیا اے۔ تے جہناں نے اوہنوں قبول کیتا اے اوہناں نے برکت وی پائی اے۔ تے اوہدے توں برکت پاوندیاں ہوئیاں او داؤد دیاں سچیاں تے پاک نعمتاں دے وچ شریک وی ہو گئے نے۔ ایہہ بہت ای وسیع برکت تے اہم پیغام اے۔

اسی اعمال دی کتاب دے وچ بہت ساریاں یہودیاں تے غیر قوم لوکاں نوں خُداوند یسوع مسیح دے اُتے ایمان لیاوندیاں ہوئیاں خُدا توں برکتاں حاصل کردیاں ہوئیاں ویکھیا اے۔ تے او غیر قوم لوکی جہناں دا یہودیت دے نال کوئی تعلُق ای نہیں سی اوہناں نے خُدا توں بہت ای گراں قدر برکتاں

نوں حاصل کیتا سی۔ تے ایویں جیہڑا وی ایمان لیایا سی اوہنے خُدا توں برکتاں نوں حاصل کیتا سی، اوہناں برکتاں نوں جہناں نوں موسیٰ دی شریعت دی رائیں حاصل نہیں کیتا جاسکدا سی۔

ایویں جیہڑا وی خُدا باپ دے منصوبے دی پیروی کردا اے او نجات نوں حاصل کردا اے تے برکتاں نوں حاصل کردا اے۔ تے جیہڑا اوہنوں اپنی نجات دہندہ قبول نہیں کردا اے تے اوہدے اُتے ایمان نہیں لیاوندا اے اوہ ایہناں ساریاں پاک تے سچیاں نعمتاں توں خالی رہندا اے تے او پاپاں توں کدی وی بری نہیں ہوسکدا اے۔

پولس ایتھے صرف یہودیاں دے بارے ای گل نہیں کردا پیا اے سگوں او غیر یہودیوں دے بارے وی گل کردا پیا اے۔ پئی جیہڑا وی خُداوند یسوع مسیح دے اُتے ایمان لیاوندا اے او مُکتی پاوندا اے۔ تے پولس نے ایہدا تجربہ ایس توں پہلاں اپنے پہلے مشنری سفر دے دوران باقی رسولاں دی خدمت دے وسیلے دے نال وی کر لیا سی۔ ایہہ بہت ای وسیع پیغام اے تے ایویں ایہہ خُوشخبری غیر قوماں دے لئی وی بے حد خُوشی دا سبب بن گئی سی تے ہُن او خُداوند یسوع مسیح دے وسیلے دے نال ابدی میراث دے وچ شامل ہو گئے سن۔ خُداوند یسوع مسیح دی آمد توں پہلاں غیر قوماں دے لئی اجہی کوئی حوصلہ افزائی دی گل نہیں سی۔ کیوں جے شرع دے عالم تے فقہی فریسی اوہناں دے نال کسے وی قسم دا کوئی ورتن نہیں رکھدے سن۔ تے ایس توں پہلاں اوہناں نوں کوئی استحقاق حاصل نہیں سی۔

ایویں ہر اِک قبول کرن والے دے لئی ایہہ خُوشخبری اے تے خُدا اوہنوں جواب دیندا اے تے اوہنوں برکتاں عطا کردا اے۔ تے ایویں خُدا نے خُداوند یسوع مسیح دے وسیلے دے نال برکتاں عطا کیتیاں نے تے نجات نوں مُہیا کیتا اے۔ بھاویں جے اسی غیر قوم توں سی پر خُدا نے سانوں ابرہام دے نال کیتے گئے عہد دے وچ شریک کیتا اے تاں پئی اسی وی مُقدس لوک تے شاہی کاہناں دا فرقہ بن جائیے۔

غیر قوماں دے وچ خُوشخبری دی بُنیاد خُداوند یسوع مسیح دا او حُکم اے پئی تُو اپنے گوانڈی دے نال اپنی طرح پیار کر۔ جو کُجھ او کر سکدے سن او ایہہ ہے پئی او بنی اسرائیل دے خُدا دی تمجید کرن تے اوہدے نال محبت رکھن۔ تے ایویں خُداوند یسوع مسیح دے وسیلے دے نال غیر قوماں دے لئی وی نجات دا ایہہ بُوہا کُھل گیا سی تے او نجات دے لئی حقدار ٹھہرے سن۔ تے اسی ویکھدے آں پئی اعمال ۱۳ باب دی ۴۰ تے ۴۱ آیت دے وچ ایویں لِکھیا ہویا اے:

تے خبردار ایویں نہ ہوئے پئی جیہڑا نبیاں دیاں کتاباں دے وچ آیا اے او تُہاڈے اُتے صادق آئے پئی اے تحقیر کرن والیو! تعجب کرو تے مٹ جاؤ کیوں جے میں تُہاڈے زمانے دے وچ اِک کم کردا آں۔ اجیہا کم پئی جے کوئی تُہانوں دسے تے تُسی یقین نہ کرو گے۔

سانوں بابل دا ور وی یاد آوندا اے جدوں لوکاں نے خُداوند خُدا دیاں حُکماں نوں ترک کر دِتا سی۔ تے اوہناں دے ایویں کرن دی وجہ توں خُدا نے اوہناں نوں اسیری دے وچ بھیج دِتا سی۔ کیوں جے جہناں نے خُدا دیاں گلاں نوں رد کر دِتا سی خُدا نے اوہناں دی عدالت کیتی سی۔ تے جے بنی اسرائیل اپنیاں وعدیاں توں نہ پھردے تے خُدا اوہناں نوں کدی وی نہ چھدڈا تے اوہ کدی وی شرمندہ نہ ہُندے۔ ہوسکدا اے پئی تُسی بنی اسرائیل دی اسیری دےبارے دے وچ جاندے ہووٗ گے جیہڑی پئی خُدا توں مُنحرف ہون دے نتیجے دے وچ اوہناں دے اُتے آئی سی۔ کیوں جے خُدا اوہناں توں ناراض ہو گیا سی تے اوہناں نوں غیر قوماں دے حوالے کر دِتا سی۔ تے جدوں ایویں ہُندا سی تے غیر قوماں اوہناں دے اُتے چڑھائی کردیاں سن تے اوہناں نوں آ دباوندیاں سن۔

اسی بنی اسرائیل دی تاریخ دے اُتے تے زیادہ زور نہیں دیواں گے پر اسی ایہہ جانن دی کوشش کراں گے پئی خُدا نافرماناں دی عدالت کردا اے۔ ایس گل دا تعلُق نویں عہد نامے دے نال وی اے۔ پئی ہُن خُدا نے اپنے فضل دے وسیلے دے نال ساڈے لئی کِنا وڈا کم کر دِتا اے۔ پئی جیہڑا وی اوہدے اُتے ایمان لیاوندا اے او نجات نوں حاصل کردا اے۔ پر جے تُسی خُدا نوں قبول نہیں کردے او تے تُہاڈے لئی کوئی خُوشخبری نہیں اے تے تُسی نجات نوں حاصل کرن دے قابل نہیں او۔

تاں وی سانوں نویں عہد نامے دے وچ وی بہت ساریاں گلاں دا خیال رکھنا اے۔ بھاویں جے خُدا دی نجات بے حد وسیع اے پر ایہدے لئی سانوں اپنی پُرانی انسانیت دیاں روئیاں نوں تبدیل کرن دی لوڑ اے۔ تاں پئی اسی پُرانی انسایت دیاں ساریاں منصوبیاں تے خیالاں نوں چھڈ کے خُدا دی پیروی دے وچ اپنی حیاتی نوں بسر کریئے۔ مطلب ایہہ پئی ساڈی سوچ دے وچ تبدیلی آنی چاہیدی اے تے ساڈے کردار دے وچ بدلاؤ آنا چاہیدا اے۔ تاں پئی اسی ابلیس دیاں کماں نوں نہ کریئے سگوں او کریئے جو خُدا نوں پسند اے۔

سانوں ایہناں گلاں دے اُتے دھیان کرن دی لوڑ اے تے ایویں سانوں خُدا دے حضور دے وچ ایہناں گلاں دے وچ مُثبت ردِعمل نوں ظاہر کرنا اے۔ جے اسی ایہہ سوچیئے پئی اسی راستباز آں تے اسی اپنے آپ بہت کُجھ کرسکدے آں تے اسی اپنے آپ نوں دھوکا دیندے پئے آں۔ تے ایویں کردیاں ہوئیاں اسی خُدا دے فضل نوں ناچیز جاندے آں۔ تے اسی اگر اوہدے فضل دی اہمیت نوں نہیں جاندے آں تے اسی اوہنوں رد کردیاں ہوئیاں کُجھ وی حاصل نہیں کرسکدے آں۔ اسی مٹ جاواں گے تے ساڈا پتہ وی نہیں لگے گا۔ ایہہ اِک حقیقت اے جہنوں ۴۱ ویں آیت دے وچ بیان کیتا گیا اے تے ایویں سانوں ایس گل نوں سنجیدگی دے نال لینا چاہیدا اے۔

پولس ایہہ بیان کردا اے پئی جیہڑے تحقیر کردے نے او مِٹ جاندے نے تے اوہناں دا کُجھ باقی نہیں رہندا اے۔ او اوہناں نوں بیان کردا اے پئی او ایس نبوتی بیان نوں اپنی حیاتی دے وچ قابلِ اطلاق نہ بناون، اوہناں نوں برباد نہیں ہونا اے سگوں او اوہناں دیاں ذہناں نوں تیار کردا پیا اے پئی او اپنیاں حیاتیاں نوں خُداوند یسوع مسیح دے سُپرد کر دیون تے ایویں کردیاں ہوئیاں نجات نوں حاصل کرن۔

ایویں پولوس دا ایہہ پہلا مشنری سفر بہت کامیاب رہیا سی اوہنوں جیہڑی گل دی توقع سی او پُوری ہوئی سی۔ ساریاں یہودیاں نے اوس پیغام نوں جیہڑا او دیندا پیا سی اوہنوں قبول کیتا سی۔ پولوس اوہناں نوں نصیحت دے طور تے آکھدا اے پئی کتے او بربادی دا شکار نہ ہوجاون تے ایویں کردیاں ہوئیاں او خُدا دی تحقیر کرن والیاں دے وچ شامل نہ ہوجاون۔ تے سانوں ساریاں نوں تحقیر کرن والے زمرے دے وچ نہیں آنا چاہیدا اے۔

جہناں لوکاں دے نال پولوس گل کردا پیا سی اوہناں ساریاں نے اوہدیاں گلاں نوں قبول نہیں کیتا سی سگوں صرف کُجھ لوکاں نے ای اوہدیاں گلاں نوں قبول کیتا سی۔ جِتھے جِتھے پولوس مُنادی کردا رہیا سی اہوناں ساریاں عبادت خانیاں دے بارے تے سانوں کُجھ پتہ نہیں اے۔ پر اسی ایہہ خیال کردے آں

پئی جیویں ایتھے لوکاں نے اوہنوں قبول کیتا سی دوجیاں علاقیاں دے وچ وی اوہنوں قبول کیتا گیا ہوئے گا۔

خُداوند یسوع مسیح نوں رد کرنا بنی اسرائیل دی تاریخ دا حصہ بن گیا ہویا سی۔ کیوں جے اوہناں نے اوہنوں ماریا سی ستایا سی تے ایتھوں تیکر پئی اوہنوں صلیب دیندیاں ہوئیاں قتل وی کر دِتا سی۔ ے ایہدی تصدیق نہ صرف یہودی لِکھاریاں نے کیتی سی سگوں لوقا جیہڑا اوس ویلے نامختون ایماندار سی تے اوہنے لوقا دی انجیل تے رسولاں دے اعمال لِکھدیاں ہوئیاں ایہدی تصدیق کیتی سی۔ او وی یہودیاں دے ہتھوں خُداوند یسوع مسیح دیاں دکھاں نوں بیان کردا اے۔ ایتھے جدوں پولوس رسول مسیح نے مُنادی کیتی سی تے اوہنوں ایہہ دعوت دِتی گئی سی پئی اوہ اگلے سبت وی ایتھے مُنادی کرے۔

خُداوند یسوع مسیح جدوں اجے نِکا ای سی تے او عبادت خانے دے وچ گیا سی اوتھے اوہنے فقیہاں تے فریسیاں دے نال گل بات کیتی سی۔ تے او سارے خُداوند یسوع مسیح دیاں سوالاں تے جواباں توں بہت ای حیران سن۔ اسی یسعیاہ دے بارے جاندے آں پئی او بہت ای چنگا پیامبر سی تے اوہنے بنی اسرائیل دی شمالی سلطنت دے بارے دے وچ بہت وعظ کیتے سن۔ تے اوہنے شمالی سلطنت دیاں لوکاں نوں خُدا دے ول نوں دھیان کرن دے بارے بہت کوشش کیتی سی تاں پئی او اپنیاں پاپاں توں باز آوندیاں ہوئیاں خُدا دے ول نوں دھیان کرن۔

جدوں پولوس نے پسدیہ دے انطاکیہ دے وچ عبادت خانے والیاں دی اجازت دے نال کلام کیتا تے ایہہ لِکھیا ہویا اے پئی او منت کرن لگے پئی اگلے سبت نوں وی ایہناں گلاں نوں اوہناں دے اگے بیان کیتا جاوئے۔ نہ صرف کُجھ یہودیاں نے سگوں بہت ساریاں یہودیاں نے ایس گل دا اقرار کیتا سی پئی اوہناں نوں بڑی خُوشی ملی سی پولوس دیاں گلاں نوں سُندیاں ہوئیاں۔ تے ایہہ سارے او لوکی سن جیہڑے ایس عبادت خانے دے وچ چنگا مُقام رکھدے سن۔

پولوس دی تقریر دی بُنیاد ابرہام دا ایمان تے مُستقبل دے وچ نجات نوں پُورا کرن والی ہستی سی۔ ایہہ مُبشرانہ تحریک سی پئی یہودی خُداوند یسوع مسیح دے ول نوں دھیان کردے پئے سن۔ او خُداوند یسوع مسیح نوں اپنا ابدی بادشاہ تے حقیقی نجات دہندہ قبول کردے پئے سن۔ ایس خُوشخبری دی تحریک دے لئی یقیناً رسولاں نے مُشکلاں تے اذیتاں وی برداشت کیتیاں ہون گئیاں۔ پر اوہاں نے نجات دی ایس تحریک نوں جاری رکھیا سی۔ تے جیویں خُداوند یسوع مسیح نے اوہناں نوں حُکم دِتا سی اوہناں نے ایویں ای کیتا سی۔ تے اوہناں نے یروشلیم توں شروع کردیاں ہوئیاں انجیل دی مُنادی نوں دوجیاں شہراں تیکر کرنا جاری رکھیا سی۔

ایویں ایہناں رسولاں دی خدمت بہت ای پھلدار سی۔ تے او جتھے وی جاندے سن او اوتھے پاک روح دی معموری دے نال خُدا دے جلال دے لئی خدمت نوں کردے سن۔ تے اوہناں دی ایس خدمت دے وسیلے دے نال لوکی خُداوند یسوع مسیح نوں بہت دلیری دے نال قبول کردے پئے سن۔

تے ایویاں عبادت خانے دے باہر وی لوکاں نے پولوس دا پچھا کیتا تے اوہناں نے اوہدے نال اپنی خُوشی دا اظہار کیتا سی۔ تے ساؤل تے برنباس نے اوتھوں نکلدیاں ہوئیاں اوہناں نوں ایہہ نصیحت کیتی سی پئی او خُدا دے فضل دے اُتے قائم رہن گے۔ تے او خُداوند خُدا دے حضور دے وچ وفاداری دے نال اپنی حیاتی نوں بسر کرن گے۔ ایتھے فضل توں مُراد خُداوند یسوع مسیح دے وسیلے دے نال اپنیاں پاپاں توں مُعافی اے۔ یوحنا دی انجیل دے پہلے باب دے وچ ایہناں گلاں دے بارے سانوں پڑھن نوں مِلدا اے۔ پئی خُدا دا پاک کلام مُجسم ہویا سی تے او فضل تے سچائی دے نال معمور ہو کے ساڈے وچکار رہیا سی۔

ایویں ایہہ بہت ای چنگا ویلا سیا وہناں دے نال ہور بہتی رفاقت رکھن دا کیوں جے اوہناں نے پہلاں ای خُداوند یسوع مسیح نوں قبول کر لیا سی۔ تے ایس عبادت دے فوری باہجوں اوہناں نے پولوس نوں آکھیا سی پئی او اوہناں نوں اگلے ہفتے وی سُننا چاہندے نے۔ ایویں لگدا اے پئی خُداوند یسوع مسیح نوں

قبول کردیاں ہوئیاں اوہناں دیاں دلاں دے وچ ہور جانن دی خواہش پیدا ہو گئی سی۔ تے ایہدے لئی او اوہناں نوں آکھدے پئے سن پئی او اوہناں نوں دوبارہ سُنن دی خواہش رکھدے نے۔

تے پولوس اوہناں دے نال ایس ویلے گل کردیاں ہوئیاں اوہناں نوں نصیحت کردا اے پئی او خُداوند یسوع مسیح دے نال اپنی ایماندارانہ حیاتی نوں جاری رکھن۔ تے گلتیاں دے ناں خط دے وچ اوہناں نوں وی ایویں ای نصیحت کردا اے پئی اوہناں نوں ہُن خُداوند یسوع مسیح دے وچ وہدے رہنا چاہیدا اے۔ تے ایویں او ہُن پُرانی انسانیت دیاں ساریاں گلاں نوں ترک کر دیون۔

پولوس رسول نے گلتیہ دی کلیسیا نوں ایہہ گل وی سکھائی سی پئی اوہناں نوں ہُن شریعت دے مُطابق ساریاں گلاں نوں اویں ای کرن دی لوڑ نہیں اے۔ کیوں جے اوہناں ساریاں گلاں دی تکمیل خُداوند یسوع مسیح دے وچ ہو گئی سی۔ تے ایویں دا ای مسئلہ پچھلیاں باباں دے وچ وی آیا سی جدوں پطرس کُرنیلیس دے گھر گیا سی تے کلیسیا دیاں لوکاں نے ایس گل دے اُتے زور دِتا سی پئی او کیوں کسے غیر قوم دے گھر دے وچ گیا سی تے اوہناں دے کھایا پیا اے۔ حالانکہ پطرس آپ وی بہت ای سختی دے نال ایہناں گل دے اُتے عمل کرن والا بندہ سی۔ پر او اوہناں نوں جواب دیندا اے پئی خُدا نے اپنی پاک روح دے بخشش نوں غیر قوماں دے اُتے وی نازل کر دِتا اے۔

ایتھے پولوس ایہہ وی بیان کر دیندا اے پئی شریعت دا منبع وی خُداوند یسوع مسیح ای اے۔ تے شریعت دیاں ساریاں گلاں خُداوند یسوع مسیح دے وسیلے دے نال پُوریاں ہُندیاں نے۔ اسی ایہہ جاندے آں پئی پُرانہ عہد نامہ عکس اے تے خُداوند یسوع مسیح حقیقت اے۔ پولوس تے برنباس نے اوہناں نوں ایہہ نصیحت کیتی سی پئی او خُداوند یسوع مسیح دے نال ایس فضل دے وچ قائم رہن۔ ہر بندہ جیہڑا ایمان لیاوندا اے او نجات نوں حاصل کردا اے۔ تے ایہہ عمل خُدا دے فضل دے نال قائم تے جاری رہندا اے۔ اسی ویکھدے آں پئی اعمال ۱۳ باب دی ۴۴ تے ۴۵ آیت دے وچ ایویں لِکھیا ہویا اے:

دوجے سبت نوں تقریباً سارا شہر خُدا دے کلام نوں سُنن دے لئی اکٹھا ہویا سی۔ پر یہودی اینیاں لوکاں نوں ویکھ کے حسد دے نال بھر گئے سن۔ تے او پولوس دیاں گلاں دی مُخالفت کردیاں ہوئیاں کُفر بکن لگ گئے سن۔

دوجے سبت نوں جِنے لوکی کلام نوں سُنن آئے سن او سارے یہودی نہیں سی تے اوہناں دے وچوں بہت سارے غیر یہودی وی سن۔ ایس پیغام دے وچ پولوس ایس گل دا اشارہ دیندا اے پئی خُداوند یسوع مسیح دے وسیلے دے نال نجات صرف یہودیاں دے لئی نہیں اے سگوں ایہہ غیر یہودیاں دے لئی وی اے۔ ایہدے وچ کوئی شک نہیں اے پئی یہودی ایس گل نوں جاندے سن پئی پیلاطُس دی

حکومت دے وچ خُداوند یسوع مسیح دے نال کیہ کُجھ کیتا گیا سی۔ پولوس تے برنباس خُداوند یسوع مسیح دے اختیار اوہدی قیامت تے اوہدی الوہیت دا اقرار تے پرچار کردے سن۔

پر جدوں یہودیاں نے پولوس رسول دے نال اینی وہڈی بھیڑ نوں ویکھیا سی تے او حسد دے نال بھر گئے سن۔ جدوں پئی پولوس رسول دی ایس ساری خدمت دا منبع خُداوند یسوع مسیح دے وسیلے دے نال حاصل ہون والی نجات تے خُداوند یسوع مسیح دے اُتے کامل ایمان سی۔ تے ایس نجات دے وچ یہودی تے غیر یہودی دونیں ای شامل ہوسکدے سن۔ شروع شروع دے وچ یہودی ایماندار غیر یہودی ایمانداراں دے خلاف سن۔ کیوں جے او اجے ایس گل نوں سمجھ نہیں پائے سن پئی ایہہ فضل یہودیاں تے غیر یہودیاں دوناں دے لئی اے۔ تے ایویں ای ایتھے وی یہودی ایہناں غیر یہودی لوکاں نوں ویکھدیاں ہوئیاں حسد دے نال بھر گئے سن۔ تے ایویں کردیاں ہوئیاں او پولوس دے خلاف ہو گئے سن تے اوہدے خلاف کُفر بکن لگ گئے سن۔ تے ایتھے کُجھ یہودیاں نے پولوس دیاں گلاں دے نال اتفاق وی نہیں کیتا سی۔ تے اسی ویکھدے آں پئی اعمال ۱۳ باب دی ۴۶ آیت دے وچ ایویں لکھیا ہویا اے:

پولوس تے برنباس دلیر ہو کے آکھن لگے پئی ضروری سی پئی خُدا دا پاک کلام پہلاں تُہانوں سُنایا جاوئے۔ پر کیوں جے تُسی اوہنوں رد کردے او تے اپنے آپ نوں ہمیشہ دی حیاتی دے لئی ناقابل ٹُھہراوندے او تے ویکھو اسی غیر قوماں دے ول نوں دھیان کردے آں۔

پولوس ایتھے یہودیاں دی فضیلت دے بارے دے وچ گل کردا اے پئی ایہہ ضروری سی پئی ایس خُوشخبری دے پیغام نوں پہلاں یہودیاں نوں ای سُنایا جاندا۔

مُقدس جیروم جیہڑا چوتھی صدی دے مسیحیاں دے وچوں اے او ایہدے بارے دے وچ ایویں آکھدا اے پئی کیوں جے ایہہ وعدہ نسلی اعتبار دے نال یہودیاں دے نال سی۔ کیوں جے ابرہام اضحاق تے یعقوب دی اولاد بنی اسرائیل سن تے ایس لئی پہلاں اوہناں نوں ایہہ موقع دِتا گیا سی پئی او پہلاں خُداوند یسوع مسیح دے وسیلے دے نال نجات نوں حاصل کرن تے اوہناں دے باہجوں ایہہ موقع غیر قوماں دے لئی سی۔

کیوں جے ایہہ خُدا دا کلام سی نہ پئی کسے انسان دا ایس لئی ایہہ ضروری سی پئی ایہنوں پہلاں یہودیاں نوں پیش کیتا جاوئے تے فیر یونانیاں نوں تے فیر ایہدے باہجوں باقی ساریاں قوماں نوں ایہدے وچ شامل کیتا جاوئے تاں پئی سارے خُداوند یسوع مسیح دے وسیلے دے نال نجات نوں حاصل کرن۔ کیوں جے خُدا دا ایہہ پیغام نہیں سی پئی او اپنی نجات نوں غیر قوماں نوں نہ دیوئے تے

نہ ای ایہہ خُدا دی نجات دے منصوبے دے وچ شامل سی۔ تے ایہہ نجات غیر قوماں دے لئی بے حد حوصلے دا سبب سی پئی خُدا نے اوہناں نوں ترک نہیں کیتا اے تے خُدا نے اوہناں دی وی فکر کردیاں ہوئیاں اوہناں نوں ایہدے وچ شامل ہون دا موقع دِتا اے۔

تے ایہہ حقیقت اے پئی خُدا دے علاوہ کوئی وی ابدی حیاتی نوں عطا نہیں کرسکدا اے۔ ایہہ خُدا دا ابدی منصوبہ اے پئی او نامختون لوکاں نوں وی اپنی ابدی میراث دے وچ شامل کردا اے۔ ایویں ہر او .بندہ جیہڑا خُدا نوں قبول کردا اے او خُدا دی ابدی میراث دے وچ شامل ہوجاندا اے۔ تے جے اسی ایس نجات نوں حاصل نہیں کردے آں تے اسی ہلاکت دے وچ پواں گے۔ خُدا نے تے آپ انتظام کردیاں ہوئیاں ساڈے لئی نجات دا بُوہا کھولیا اے۔ پر اسی ایہنوں قبول نہ کردیاں ہویاں ابدی ہلاکت دے وچ پے جاندے آں۔

ایتھے پولوس ایہہ بیان کردا اے پئی یہودی اپنے آپ نوں ہمیشہ دی حیاتی دے لئی ناقابل ٹھہراوندے نے تے اسی غیر قوماں دے ول نوں دھیان کردے آں۔ تے اسی ویکھدے اں پئی اعمال ۱۳ باب دی ۴۷ آیت دے وچ ایویں لِکھیا ہویا اے:

کیوں جے خُدا نے مینوں ایہہ حُکم دِتا اے پئی میں تُہانوں غیر قوماں دے لئی نُور مُقرر کیتا اے تاں پئی تُو زمین دی انتہا تیکر نجات دا سبب ہوئیں۔

خُدا دا بیٹا ساڈا خُداوند یسوع مسیح او خادم اے جہنوں ساڈی نجات دے لئی دُکھاں نوں برداشت کرن دے لئی بھیجیا گیا سی۔ تے ایس گل نوں یسعیاہ ۵۳ باب دے وچ بیان کیتا گیا اے۔ جتھے خُداوند یسوع مسیح نوں دُکھاں نوں سہن والے خادم دے طور تے بیان کیتا گیا اے۔ اصل دے وچ یسعیاہ ۴۹ باب دے وچ ای خُداوند یسوع مسیح دے بارے دے وچ ایہہ ساریاں نبوتاں یسعیاہ نبی دی رئیں شروع ہوجاندیاں نے۔ تے یسعیاہ ۵۳ باب دے ۲چ خُداوند یسوع مسیح دی خدمت نوں خصوصیت دے نال بیان کیتا گیا اے۔ ایتھے یسعیاہ ساریاں قوماں دے اُتے خُداوند یسوع مسیح دی بادشاہت نوں بیان کردا اے۔

ایتھے پولوس رسول خُوشخبری نوں ڈکدا نہیں پیا اے۔ سگوں او ایہہ بیان کردا پیا اے پئی جیویں پئی خُدا چاہیئوندا اے او ایس خُوشخبری نوں ساری دُنیا تیکر پہنچاون۔ ایویں ای خُداوند یسوع مسیح نوں وی داؤد دی طرح صرف دُنیاوی بادشاہی ای حاصل نہیں سی سگوں او ساری کائنات دا بادشاہ تے بادشاہواں دا بادشاہ سی۔ ایہہ او وعدہ سی جیہڑا مسح شُدہ شخصیت خُداوند یسوع مسیح دے بارے دے وچ کیتا گیا سی۔ جہدے بارے دے وچ پُرانے عہد نامے دے وچ نبوت وی کیتی گئی سی تے ایہدی تکمیل نویں عہد نامے دے وچ خُداوند یسوع مسیح دے نال ہُندی اے۔ جدوں یہودیاں نے خُداوند یسوع مسیح دی خُوشخبری دے پیغام نوں قبول نہیں کیتا سی تے خُدا نے غیر قوماں نوں ایہدے وچ

شامل کیتا سی تے اوہناں نوں نجات دی ایس خُوشخبری عطا کیتی سی۔ ایہہ خُوشخبری پاپاں توں رہائی، خُدا باپ دے نال ساڈے تعلُق تے پاکیزگی دے بارے دے وچ سی تے ایہدی لوڑ صرف یہودیاں نوں ای نہیں سی۔ کیوں جے خُدا نے ایس نجات نوں صرف یہودیاں دے تیکر ای محدود نہیں رکھیا سی۔ تے ہُن ایہہ نُور غیر قوماں نوں روشن کرن لگیا سی۔

ایہہ گل خُداوندیسوع مسیح دی خدمت توں وی ظاہر ہُندی اے کیوں جے خُداوند یسوع مسیح دا زیادہ تر ویلا گلیل دے وچ گُزریا سی۔ خُداوند یسوع مسیح دے سارے حواری گلیل توں سن تے ایہہ غیر قوماں دی گلیل اکھواندا سی۔ ایس لئی اسی ایہہ آکھدے آں پئی خُداوند یسوع مسیح دے خدمت دے وسیلے دے نال بہت ساریاں غیر قوم لوکاں نے نجات نوں حاصل کیتا سی۔ تے اسی ویکھدے آں پئی اعمال ۱۳ باب دی ۴۸ ویں آیت دے وچ ایویں لِکھیا ہویا اے:

یر قوم والے ایہہ سُن کے بڑے خُوش ہوئے تے خُدا دے کلام دی بڑائی کرن لگے تے جِنے ہمیشہ دی حیاتی دے لئی مُقرر کیتے گئے سن ایمان لیائے۔

جِنیاں لوکاں نے خُوشی دا اظہار کیتا سی او سارے ساڈی طرح غیر قوم توں سن۔ ایتھے موجود لوکاں دے وچوں رومی، یونانی تے بعض دیوتیاں نوں پُوجن والے سن تے ایویں ایہہ سارے رلے ملے مذہباں دے نال تعلُق رکھن والے لوکی سن۔ ایہناں دے وچوں بہت سارے لوکی ایویں دے وی سن جہناں

دے دل دے وچ خُدا دا خوف سی۔ جیویں پئی اسی کُرنیلیس دے بارے دے وچ ویکھیا سی پئی او بنی اسرائیل دے خُدا دے ناں توں لوکاں دی مدد کردا سی تے او خُدا دے حضور دے وچ مقبول ٹھہریا سی۔ خُدا دا خوف تے اوہدیاں برکتاں نوں حاصل کرن دا پیغام تے پہلاں ای پیش کیتا جا چُکیا اے۔ پر جیویں ای خُدا دی نجات دی بخشش تے اوہدی وسعت نوں بیان کیتا جاندا اے تے غیر قوم لوکاں نے بہت ای خُوشی منائی سی۔ تے اوہناں نے اپنیاں رشتہ داراں تے عزیزاں نوں وی ایہدے بارے بیان کیتا ہوئے گا۔ کیوں جے او آپ وی ایس خُوشخبری نوں سُن کے بہت خُوش ہوئے سن۔

تاں وی یہودیاں دے وچوں وی بہت ساریاں لوکاں نے ایس پیغام نوں قبول کیتا سی تے او خُداوند یسوع مسیح دی پیروی دے وچ آ گئے سن۔ کیوں جے عبادت خانے دے وچ پہلاں یہودیاں نوں نصیحت کیتی گئی سی۔ تے اوہناں وچوں بہت ساریاں نے خُدا دے پاک کلام نوں سُنیا سی تے قبول وی کیتا سی تے دوبارہ منت کیتی سی پئی اگے سبت نوں وی اوہناں نوں ایہناں گلاں نوں بیان کیتا جاوئے۔ پر دوبارہ ایہہ موقع آون توں پہلاں یہودیاں دے وچوں بعض لوکاں نے اینا وڈا ہجوم ویکھ کے حسد کیتا تے اوہناں دی مخالفت کیتی سی۔ پر بہت سارے یہودیاں نے خُداوند یسوع مسیح نوں قبول وی کر لیا سی۔ تے ایہدے باہجوں غیر قوماں نوں موقع دِتا گیا سی جہناں نے بے حد خُوشی دا اظہار کیتا سی۔

اوہناں نے پولوس تے برنباس دے پیغام نوں سُندیاں ہوئیاں اپنیاں دلاں نوں کھول دِتا سی تے خُدا دے پاک کلام نوں بڑی خُوشی دے نال قبول کیتا سی۔ غیر قوم لوکاں نے نجات دے پیغام نوں سُندیاں ہوئیاں خُوشی دا اظہار کیتا سی تے اوہناں نے خُدا دے پاک کلام دی وہڈیائی کیتی سی۔ اجہی وہڈی خُوشخبری جہدا تعلُق ہمیشہ دی حیاتی دے نال اے اوہناں نے ایہنوں پہلاں کدی وی نہیں سُنیا سی۔ تے اوہناں نے خُداوند دے ناں نوں جلال دیندیاں ہوئیاں ایس خُوشی دا اظہار کیتا سی۔

ایہہ بہت سوہنی اصطلاح اے خُدا دے ناں دی وہڈیائی۔ ایہدے توں مُراد خُدا دے کلام دی تکریم کرنا اے۔ تے ایہدے توں مُراد معمول توں ہٹ کے کسے نوں عزت دینا اے۔ ایویں اوس خُدا دے کلام دی وڈیائی کیتی گئی سی جیہڑا پولوس تے برنباس دے رائیں پیش کیتا گیا سی۔ تے ایہدے توں ساریاں قبول کرن والیاں نے خُدا دے خوف نوں منیا سی۔ ایتھے یہودی قبول کرن نوں تیار نہیں سن تے اوہناں دے اُلٹ غیر قوماں نے خُدا دے ناں دی وڈیائی کیتی سی۔

جے اسی مُفسراں دے اُتے دھیان کریئے تے کلیسیائی تنظیماں دے ول نوں ویکھئیے تے او ایس گل دی تشریح ہور وی مُفسل انداز دے وچ کردیاں ہوئیاں وکھالی دیندے نے۔ تاں وی ساڈے لئی خُدا دا پاک کلام او ای اے جیہڑا اوہنے سانوں پیش کیتا اے تے جیہڑا ساڈے کول موجود اے۔ تے ایہہ

ای اے جہدے وچ حیاتی دیاں گلاں پائیاں جاندیاں نے۔ تے ایویں جیہڑے ایمان لیائے سن اوہناں نے ابدی حیاتی نوں حاصل کیتا سی۔

کُجھ مُفسر نے جیہڑے مُقرر کیتے جاون دیاں لفظاں دے اُتے دھیان کردے نے۔ مطلب ایہہ پئی جے خُدا نے پہلاں توں ای اپنے علم دے مُطابق لوکاں نوں چُن لیا سی تے فیر مُنادی کرن دا کیہ فائدہ سی؟ پر ایتھے گل قبولیت دی اے۔ کیوں جے جہناں لوکاں تیکر اجے تیکر ایہہ خُوشخبری نہیں پہنچی سی ایہہ ضروری سی پئی اوہناں تیکر ایہنوں پہنچایا جاندا تاں پئی او وی خُداوند یسوع مسیح نوں قبول کردے تے اوہدے اُتے ایمان لیاوندے۔ ایویں ایہہ انتخاب نہیں اے سگوں ایہہ قبولیت تے ایمان لیاون دا موقع اے۔ ایہدے توں مُراد اے پئی جہناں نے پہلاں قبول کر لیا سی اوہناں نوں پہلاں توں موجود ایمانداراں دے وچ شامل کر لینا اے۔

اسرائیلیاں دے لئی وی ایویں ای اے ایہدے نوں مُراد ایہہ نہیں اے پئی او یہودی نے تے اوہ نجات یافتہ نے۔ او وی جدوں تیکر خُداوند یسوع مسیح نوں قبول نہیں کر لیندے نے او نجات دے حقدار نہیں۔ قبول کر لینا تے ایمان لیانا ضروری اے تے ایس اصلطاح دا مطلب اکٹھیاں کر لینا زیادہ بہتر رہوئے گا۔ کیوں جے ایتھے ایمان لیاون والیاں نوں کلیسیا دے وچ شامل کر لینا مُراد اے۔ جیویں اسی اعمال دی کتاب دے وچ ویکھدے آں پئی کلیسیا دی تعداد بہتی ہُند گئی سی تے لوکی ہر روز کلیسیا

دے وچ شامل ہُندے گئے سن۔ اوتھے وی اسی ویکھدے اں پئی جیہڑے قبول کردیاں ہوئیاں ایمان نہیں لیاوندے سن او نجات دے وچوں خارج سن۔ ایویں ایتھے اصول ایہہ ہے پئی جِنیاں نے ایمان لیاوندا سی او نجات یافتہ ٹھہرے سن تے او کلیسیا دا حصہ بن گئے سن۔

مُقرر کرن توں مُراد اے پئی کسے بندے نوں کسے عہدے تے فائز کر دینا۔ پر ایتھے کسے نوں وی کسے وی عہدے دے اُتے فائز نہیں کیتا جاندا پیا اے صرف قبول کرن والیاں نوں چُنیا جاندا یا اے۔ پر ایہہ بہت ای حوصلہ افزا گل اے پئی ساریاں غیر قوم تے نامختون لوکاں نے بہت ای دلچسپی تے سچے دل دے نال اوہنوں قبول کیتا سی۔ اوہناں نے بہت ای خُوشی دے نال ابدی حیاتی دے پیغام نوں سُنیا سی۔

تے ایویں ایتھے اسی پہلاں توں طے شُدہ لوکاں دا چُناؤ نہیں آکھ سکدے آں۔ سگوں جنیاں نے خُدا دے پیغام نوں سُنیا تے اوہدے اُتے ایمان لیائے سن او سارے کلیسیا دے وچ شامل ہو گئے سن۔ غیر قوم دے ایس سارے ٹولے نے خُداوند یسوع مسیح نوں قبول کر لیا سی۔ او خُداوند یسوع مسیح دے ناں دے اُتے ایمان لیاوندیاں ہوئیاں اپنیاں پاپاں دی مُعافی پاوندیاں ہوئیاں اوہنوں قبول کردے سن۔

ایویں بہت ساریاں غیر قوم لوکاں نے سچے دل دے نال اپنیاں پاپاں توں مُعافی پائی سی۔ جدوں پئی اوہناں دے اُلٹ یہودی اوہناں دی مخالفت کردے پئے سن۔ ایویں اوہناں نے خُداوند یسوع مسیح

نوں قبول نہ کردیاں ہوئیاں پولوس دے اُتے وی ایہہ الزام لگایا سی پئی او کُفر بکدا پیا اے۔ تے اعمال ۱۳ باب دی ۴۹ آیت ایویں بیان کردی اے:

تے اوس سارے علاقے دے وچ خُدا دا پاک کلام پھیل گیا سی۔

پولوس تے برنباس نے مُخالفت دی وجہ توں شہر نوں نہیں چھڈیا سی سگوں او اوتھے ای رہئیے سن تے اوہناں نے خُدا دے پاک کلام دی مُنادی کیتی سی۔ تے اوہناں نے ایہہ چاہیا سی پئی سارے شہر دے وچ خُدا دا پاک کلام پھیل جاوئے۔ تے ایویں او اوتھے رُکے رہئیے سن تے خُدا دے پاک کلام نوں سُناوندے رہئیے سن۔ تے ایویں سارے ایمان لیاون والیاں نے غیر ایمانداراں دے اگے جا کے گواہی دِتی سی۔ کیوں جے خُدا دے پاک کلام نے اوہناں دیاں دلاں نوں چھُویا سی تے پاک کلام نے اوہناں دیاں دلاں دے اُتے اثر کیتا سی۔ پسدیہ دا انطاکیہ اِک مشہور شہر سی۔ تے ایتھے خُدا دا پاک کلام پھیل گیا سی۔ اِک اہم شہر ہون دے ناطے ایتھے مُسافر تے دوجیاں علاقیاں دے لوکی جیہڑے کاروبار دے لئی آوندے ہون گے اوہناں ساریاں نے وی خُدا دے پاک کلام نوں سُنیا سی تے اوہدے اُتے ایمان لیائے سن۔

ایس شہر دے لوکی مُعاشی طور تے وی بہت بہتر سن تے او کاروباری لین دین دے لئی دوجیاں شہراں دا سفر وی کردے سن۔ تے دوجیاں شہراں توں لوکی اوہناں دے کول وی آوندے سن۔ تے ایہہ

کاروباری شہر سی تے ایتھے لوکاں دا بہت آنا جانا سی۔ تے ایتھے خُدا دا پاک کلام بہت ای چھیتی پھیل گیا سی۔

تے اسی ویکھدے آں پئی اعمال ۱۳ باب دی ۵۰ آیت دے وچ ایویں لِکھیا ہویا اے:

پر یہودیاں نے خُدا پرست تے عزت دار عورتاں تے شہر دیاں رئیساں نوں اُبھاریا تے پولوس تے برنباس نوں ستاون تے آمادہ کردیاں ہوئیاں اوہناں نوں اپنیاں سرحداں توں باہر کڈھ دِتا۔

یہودیاں نے خُدا دی کلام دی راہ دے وچ رکاوٹ پاون دے لئی کُجھ خُدا پرست تے عزت دار عورتاں تے شہر دیاں امیر لوکاں نوں اُبھاریا سی تے پولوس تے برنباس نوں ستاوندیاں ہوئیاں اوہناں دی خدمت وچ رکاوٹ پائی سی۔

یہودیت باقاعدہ تسلیم کیتا ہویا مذہب سی تے رومی تے یونانی اوہناں نوں اِک الگ قوم تصور کردے سن۔ تے یونانی وی اپنے علم تے فلسفے دی وجہ توں چنگا مُقام رکھدے سن۔کیوں جے سکندرِ اعظم توں لے کے یونانیاں نے علم تے فلسفے دے وچ بہت ترقی کیتی سی۔ عام طور تے ہر بندے نوں ایہہ حُکم سی پئی او رومی حکومت نوں تسلیم کرے۔ پت ایہدے باوجود یہودیاں تے یونانیاں دی اپنی مذہبی ساکھ برقرار سی۔ رومی حکومت اوہناں نوں الگ مذہب تسلیم کردی سی تے اوہناں نوں اپنی مذہبی

آزادی حاصل سی۔ ایتھے یہودیاں نے پولوس تے برنباس نوں بدعتی تعلیم قرار دیندیاں ہوئیاں تنگ کیتا سی۔ تے اوہناں عہدے داراں نوں ورتدیاں ہوئیاں اوہناں نوں شہر توں باہر کڈھ دِتا سی۔

یہودیاں تے شہر دیاں رئیساں نے ایہہ ای آکھیا ہوئے گا پئی ایہہ اِک نواں مذہب اے تے ایہدی رومی حکومت دے وچ کوئی شناخت نہیں اے تے ایہہ رومی ریکارڈ دے وچ نہیں پایا جاندا اے۔ کیوں جے یونانیاں تے رومیاں دے مذہب سرکاری طور تے رومیاں دی ریکارڈ دے وچ موجود سن تے اوہناں دی مذہبی حیثیت نوں تسلیم کیتا گیا سی۔ پر مسیحیاں دے بارے دے وچ اجی کوئی گل نہیں پائی جاندی سی۔ ایس ای لئی اوہناں نے ایس گل نوں سہارا بناوندیاں ہوئیاں پولوس تے برنباس نوں اپنے علاقے وچوں کڈھوا دِتا سی۔

یہودیاں نے ایہنوں حکومتی طور تے تسلیم کیتے جاون والا مذہب نہیں آکھیا سی سگوں انجانا مذہب آکھدیاں ہوئیاں رسولاں نوں مُنادی کرن توں رکوا دِتا سی۔ تے ایویں اوہناں نے پولوس تے برنباس نوں تنگ کرنا شروع کر دِتا سی۔ ایویں آکھو پئی اوہناں نوں خُوشخبری نوں سُناون توں منع کر دِتا سی۔ ایتھے مُخالفت دی بُنیاد مُکمل طور تے سیاسی سی۔ تے اعمال ۱۳ باب دی ۵۱ تے ۵۲ آیت دے وچ ایویں لِکھیا ہویا اے:

ایہہ اپنیاں پیراں دی مٹی اوہناں سامنے جھاڑ کے اکنیم نوں چلے گئے۔ پر حواری خُوشی تے پاک روح دے نال معمور ہُندے رہے۔

ایتھے رسولاں نے اپنیاں پیراں دی مٹی اوہناں دے سامنے جھاڑ دِتی سی کیوں جے خُداوند یسوع مسیح نے اوہناں نوں فرمایا سی پئی جیہڑے شہر دے لوکی تُہانوں قبول نہ کرن اوہناں دے سامنے اپنیاں پیراں دی گرد جھاڑ دینا۔

پطرس کُرنیلیس دے گھر جاون توں کُتراوندا سی کیوں جے او غیر قوم توں سی تے پطرس اوہناں دیاں ناپاک شیواں نوں کھاون توں کتراوندا سی۔ ایویں ای جیہڑے لوکی خُداوند یسوع مسیح نوں قبول نہیں کردے نے او پاناکی دی حالت دے وچ رہندے نے۔ تے اوتھے رسولاں دیاں پیراں دی گرد ایہہ گواہی دیوئے گی پئی اوہناں نے خُدا دی خُوشخبری دے کلام نوں قبول نہیں کیتا سی۔ خُداوند یسوع مسیح نے اپنیاں حواریاں نوں ایہہ حُکم دِتا سی پئی جے کسے شہر دے لوکی اپنیاں پاپاں دی گندگی دے وچ رہنا چاہون گے تے تُسی اوتھے اپنیاں پیراں دی مٹی نوں جھاڑ دینا تاں پئی او قیامت دے دن اوہناں تے گواہی رہوئے پئی اوہناں نے خُدا دے پاک کلام نوں قبول کرن توں انکار کر دِتا سی۔

جدوں پولس تے برنباس دے نال ایویں دا سلوک کیتا گیا سی تے اوہناں نے اپنیاں پیراں دی گر اوتھے جھاڑدیاں ہوئیاں اوس شہر نوں چھڈ دِتا سی۔ رسولاں نے انطاکیہ نوں چھددیاں ہوئیاں بارڈر پار

کیتا تے اکنیم دے وچ آ گئے سن۔ تے ایہہ شہر انطاکیہ توں ۹ میل دے فاصلے تے سی۔ پر ایہہ یر قانونی بارڈر نہیں سی۔ ایہہ صرف دو شہراں دے درمیان حد بندی سی۔ تے ایویں اوہناں نے انطاکیہ نوں چھڈدیاں ہوئیاں اکینم نوں جانا پسند کیتا۔ ایتھے رسول پاک روح دی خُوشی دے نال بھرے ہوئے سن۔ ایتھے انطاکیہ دے وچ اوہناں نوں قبول نہیں وی کیتا گیا سی تاں وی اوہناں نے ہمت نہیں ہاری سی سگوں خُداوند یسوع مسیح دے پیغام نوں پاک روح دے معموری دے نال ہوراں لوکاں تیکر پہنچاون دے لئی دوجیاں شہراں دا رُخ کیتا سی۔

بھاویں جے رسولاں نوں ستایا گیا سی تاں وی اوہناں دی خُوشی دی کوئی انتھا نہیں سی۔ او فیر وی خُداوند دے فضل دے نال ایس صورتِ حال توں خُوش سن۔ او پاک روح دے نا بھرے ہوئے سن کیوں جے ایہہ خدمت پاک روح دے وسیلے دے نال ای جاری سی۔ او پاک روح دی معموری دے نال مُنادی کردے پئے سن تاں پئی سارے لوکی نجات نوں حاصل کرن۔ او پاک روح دے وسیلے دے نال اطمینان تسلی تے خُوشی دے نال بھرے ہوئے سن۔ تاں وی بہت ساریاں لوکاں نے برنباس تے پولوس دے پیغام نوں قبول کیتا سی خاص طور تے غیر قوم لوکاں نے۔ تے اوہناں نے خُدا دی وڈیائی کیتی سی۔ تے ایہہ وی ہوسکدا اے پئی اوہناں دے نال کُجھ ہور لوکی وی اکنیم نوں گئے ہون۔

اعمال دی کتاب دے وچ ایہہ پہلا موقع اے پئی جدوں رسولاں نے انطاکیہ دیاں لوکاں لوکاں دے ولوں رد کیتا جاندیاں ہوئیاں اپنیاں پیراں دی مٹی اوہناں دے سامنے جھاڑ دِتی ہوئے۔ تے ایتھوں اگے وہدیاں ہوئیاں او اکنیم نوں سفر کردے نے۔ پولوس دے پہلے مشنری سفر دے وچ نیلی لائن دے وچ انطاکیہ تے شامل شامل نے۔ تے اکنیم انطاکیہ دے جنوب مشرق دے وچ واقع اے۔ تے نقشے دے مُطابق او مشرق دے ول نوں اکینم نوں سفر کردے نے۔ تے او دِربے توں ہُندیاں ہوئیاں لسترہ توں واپس آئے تے فیر انطاکیہ نوں پہنچے۔

لُسترہ او تھاں اے جتھے پولوس نے باہجوں پہلاں تے دوجا تیمتھیس دا خط لِکھیا سی۔ تے ایہہ او تھاں سی جتھے تیمتھیس رہندا سی۔ جدوں رسول لُسترہ دے وچ آئے سن تے لوکاں نے بہت ای گرمجوشی دے نال اوہناں نوں جی آیاں نوں آکھیا سی۔ تے ایہہ لُسترہ دیاں لوکاں دے لئی بہت ای استحقاق دی گل سی۔ تے اسی ویکھدے آں پئی اعمال ۱۴ باب دی پہلی آیت دے وچ ایویں لِکھیا ہویا اے:

تے اکنیم دے وچ ایویں ہویا پئی او نال نال یہودیاں دیاں عبادت خانے دے وچ گئے تے اجہی تقریر کیتی پئی یہودیاں تے یونانیاں دوناں دی اِک وہڈی جماعت ایمان لے آئی سی۔

انطاکیہ دے وچ پولوس تے برنباس نوں نُقصان پہنچیایا گیا سی۔ تے اوتھے اوہناں نوں سیاسی اثر و رسُوخ دی بنا تے کڈھیا گیا سی۔ پر اکنیم دے وچ خُدا دے نال نوں جلال ملیا سی تے اوتھے بہت

سارے یہودی تے یونانی ایمان لیائے سن۔ اکنیم دے وچ بہت سارے یونانی رہندے سن۔ اوہناں دی اپنی ثقافت سی تے اوہناں دیاں اپنیاں روایتاں سن۔ او اپنیاں دیوتیاں نوں پُوجدے سن۔ ایہہ یونانی جمہوری ثقافت دے لوکی سن۔ ایتھے یہودی وی رہندے سن جہناں نے اپنے عبادت خانے بنائے ہوئے سن تے او جیوندے خُدا دی پرستش کردے سن۔

اکنیم بہت پُرانا شہر سی جیہڑا تِن ہزار ورے مسیح توں پہلاں توں تعلُق رکھدا سی۔ ایتھے اوہناں دی اپنی مادر زبان سی جہنوں او پریجئن آکھدے سن۔ ایہہ پُرانا شہر سی تے ایہہ اپنیاں پُرانیاں روایتاں دی وجہ توں جانیا پچھانیا سی۔ ایتھے پولس تے برنباس نے مُنادی کیتی سی تے بہت ساریاں لوکاں نے خُداوند یسوع مسیح نوں قبول کر لیا سی۔ تے ایویں حواریاں دی اِک وڈی جماعت بن گئی سی۔ تے اسی ویکھدے آں پئی اعمال ۱۴ باب دی ۲ تے ۳ آیت دے وچ ایویں لِکھیا ہویا اے:

پر نافرمان یہودیاں نے غیر قوماں دیاں دلاں دے وچ جوش پیدا کردیاں ہوئیاں اوہناں نوں بھائیاں دے ولوں بدگُمان کر دِتا سی۔ تے او بہت چِر تیکر اوتھے رہئیے سن تے او خُداوند دے بھروسے تے دلیری دے نال کلام کردے رہئیے سن۔ تے او اوہناں دے ہتھوں نشان تے عجیب کم کروا کے اپنے فضل دے کلام دی گواہی دیندا سی۔

ایتھے فیر اِک مسئلہ پیدا ہوجاندا اے پئی جہناں یہودیاں نے خُداوند یسوع مسیح نوں قبول نہیں کیتا سی اوہناں نے مسائل نوں پیدا کرنا شروع کر دِتا سی۔ ایتھے دے یہودی مُعاشی طور تے بہت ای مضبوط سن۔ تے ایہناں یہودیاں نے رلا مِلیا تاثر دِتا سی اوہناں دے وچوں کُجھ نے خُداوند یسوع مسیح نوں قبول کر لیا سی تے کُجھ اوہنوں قبول نہیں کیتا سی۔ جہناں قبول کیتا او خُداوند یسوع مسیح دی کلیسیا دا حصہ بن گئے سن تے جہناں قبول نہیں کیتا سی اوہناں نے غیر قوماں دے نال رل تے رسولاں نوں تنگ کرنا شروع کر دِتا سی۔ انطاکیہ توں رسولاں نوں کڈھن دے وچ کُجھ یہودیاں دے نال رومیاں نے وی کم کیتا سی۔ پر مخالف یہودیاں دی اِک ہور چال سی جہدے وچ اوہناں نے بھائیاں دے بارے دے وچ لوکاں نوں بدگُمان کرنا شروع کر دِتا سی۔

مذہبی بنا تے ایہہ حاسد یہودیاں دے لئی بہت ای سوکھا کم سی پئی پولوس تے برنباس دی مخالفت کردے۔ تے اوہناں دے بارے دے وچ لوکاں دیاں ذہناں نوں بدلن دی کوشش کردے۔ جِتھے لفظ بد گُمان ورتیا گیا اے یونانی دے وچ ایہدے لئی لفظ زہر بھرنا ورتیا گیا اے۔ مطلب کِسے دے خلاف نفرت پیدا کرن دی کوشش کرنا اے۔ پر اپنیاں ذمہ داریاں نوں پُورا کارن دے لئی پولوس تے برنباس کافی دیر اوتھے رہئیے سن۔ تے او خُداوند دے بھروسے تے دلیری دے نال کلام کردے رہئیے سن۔

کیوں جے او خُداوند یسوع مسیح دے گواہ سن تے او دلیری دے نال خُداوند دے پاک کلام نوں پیش کردے سن۔ بھاویں جے یہودیاں دے ولوں رکاوٹاں پیش کیتیاں گئیاں سن پر تاں وی اوہناں نے خُدا دے پاک کلام نوں دلیری دے نال سُنانا جاری رکھیا سی۔ کیوں جے خُدا دا فضل برنباس تے پولوس دے نال سی تے او اوہناں دے ہتھوں عجیب کماں نوں کرواندا آیا سی۔ عبرانیاں دے خط دے وچ ایہہ بیان اے پئی پپرانے عہد نامے دیاں ساریاں شیواں خُداوند یسوع مسیح دے وچ پُوریاں ہُندیاں نے۔ ایویں خُداوند یسوع مسیح دا ایہہ پیغام پاپاں دی مُعافی تے نجات دا حصول اے۔

بھاویں جے یہودیاں نے رسولاں دی توہین کیتی سی پر تاں وی او خُوش ہوئے سن تے او پاک روح دے نال بھرے ہوئے سن۔ جدوں اسی خُدا دے انصاف تے غضب نوں ویکھدے آں پئی مصر توں رہائی دے ویلے خُدا نے اپنے غضب نوں مصریاں دے اُتے نازل کیتا سی۔ خُدا نے فرعون دی فوج نوں مصر دے وچ غرق کر دِتا سی۔ جیہڑے معجزات موسی دی رائیں کیتے گئے سن اوہ ساریاں مصریاں دے لئی اِک سبق سی تاں پئی او خُدا دی قُدرت نوں جان لین۔ پر ہر واری مصری لوکی تے فرعون خُدا دی قُدرت نوں نہیں پچھاندے سن۔ تے فیر ایہہ پئی خُدا اپنیاں لوکاں نوں بیابان دے وچ کھاون نوں من مُہیا کردا سی۔ ایہہ خُدا باپ دے اُتے بھروسہ کرن دے لئی کافی سی جو کجھ خُدا نے اوہناں

دے لئی کر دِتا سی۔ تے بہت ای حیران کُن طریقے دے نال خُدا نے اپنیاں لوکاں نوں مصر دے وچوں کڈھیا سی۔

ایہہ نویں عہد نامے دے وچ بحالی تے مُعافی دی تصویر اے۔ جیویں بیابانی آوارگی دے وچ خُداوند خُدا نے نگہبانی کیتی سی اویں ای خُدا نے نویں عہد نامے دے وچ وی ساڈے لئی سانوں ساڈیاں پاپاں توں باہر کڈھنا مُمکن کیتا اے۔ مصر توں کڈھن دے بعد خُدا نے اوہناں دے لئی اِک نوی حیاتی دا قانون مُرتب کیتا سی۔ تاں پئی او غیر قوماں دی طرح اپنیاں حیاتیاں نوں گُزارن سگوں اپنیاں حیاتیاں خُدا دی مرضی دے مُطابق گُزارن۔

ایویں بنی اسرائیل دے لئی مصر دے وچ ویلا گُزارنا بہت ای اوکھا ہو گیا سی۔ پر خُدا نے اوہناں دی مدد کردیاں ہوئیاں اوہناں نوں وعدہ کیتی ہوئی سر زمین تیکر پہنچایا سی۔ ایویں ای اسی وی ایس جہان دے وچ خُوشی دے نال اپنیاں حیاتیاں نوں بسر کردے آں پر کئی واری سانوں دُکھاں توں وی دوچار ہونا پیندا اے۔ پر خُدا ساڈی مدد کردیاں ہوئیاں ساڈے لئی سارا کُجھ مُہیا کردا اے۔ تے خُدا دی ذات ساڈے لئی کافی اے۔

ایہدے علاوہ ایلیاہ تے یسعیاہ دی رائیں کیتیاں نبوتاں وی سانوں خُداوند یسوع مسیح دی خادمانہ حیاتی دے بارے دے وچ بیان کردیاں نے۔ تے یہدے نال نال اوہدی ابدی بادشاہت نوں وی بہت

تفصیل دے نال بیان کیتا گیا اے۔ ایلیاہ او نبی اے جہنے بنی اسرائیل دی متحدہ سلطنت دے ویلے مُنادی کیتی سی۔ اوس ویلے اجے تیکر بنی اسرائیل دی بادشاہت دو حصیاں دے وچ تقسیم نہیں ہوئی سی۔ پر ایہدے باہجوں لوکی دیوتیاں نوں پُوجن لگے سن تے او خُدا توں پھر گئے سن۔ اوہناں دی سلطنت دو حصیاں دے وچ ونڈی گئی سی تے اوہناں دیاں برکتاں مُک گئیں سن۔ خُدا دی پیروی توں پھرن دی وجہ توں اوہناں نوں غیر قوماں دے ہتھوں دُکھاں نوں برداشت کرنا پیا سی۔ ایس ونڈھ دے باہجوں بنی اسرائیل دی شمالی سلطنت بُت پرستی دے وچ پے کے ہولی ہولی مُک گئی تے او ستویں سدی مسیح توں پہلاں تباہ ہو گئے سن۔ تے او اسور دے ہتھوں برباد ہو گئے سن۔

خُدا اپنیاں نبیاں دی رائیں اوہناں نوں آگاہ کردا رہیا سی پئی جے او خُدا دے فضل نوں پاوندیاں ہوئیاں اوہدے نال وفادار رہن گے او یقیناً ایہناں برکتاں نوں حاصل کردے رہن گے۔ پر بنی اسرائیل نے ہمیشہ خُدا نوں رد کر دِتا سی تے اِک ویلا آیا سی جدوں اوہناں نے ایزبل دی پرستش کرنا شروع کر دِتی سی۔ ایہہ او گلاں نے جیہڑیاں خُدا نوں ناراض کردیاں نے۔ یربعام اسرائیل دی شمالی سلطنت دا بادشاہ بنیا سی۔ تے جیویں ای ایس سلطنت دے وچ بُتاں نوں منن والے بادشاہ آئے سن ایہہ سلطنت تباہ ہو گئی سی۔ اسوریاں دے ہتھوں ایہہ سلطنت تباہ ہوئی تے او اوہناں نوں اسیر کر

کے اپنے نال لے گئے سن۔ ایویں شمالی سلطنت دیاں لوکاں نے خُدا دیاں حُکماں نوں نہ منیا تے اوہناں نوں غیر قوماں دی اسیری دے وچ جانا پیا سی۔

خُدا قادرِ مُطلق اے تے او معجزات کرن والا خُدا اے۔ پر بنی اسرائیل نے خُدا نوں غُصہ دواندیاں ہوئیاں اپنیاں کماں توں اوہنوں ناراض کیتا سی۔ پر نویں عہد نامے دے وچ اسی خُداوند یسوع مسیح دے وسیلے دے نال اپنیاں ساریاں گُناہاں توں مُعافی حاصل کردے آں۔ یسوع مسیح نے سانوں ہر طرح دی لعنت توں چھڑُا لیا اے۔ تے خُدا نے پہلاں توں ساڈے لئی ایہدا انتظام کر دِتا سی۔ یسوع مسیح دے وسیلے دے نال ساڈیاں پاپاں دی قیمت ادا کر دِتی گئی اے۔ تے ایویں ہُن ساڈے اُتے سزا دا کوئی حُکم نہیں اے۔ ایویں خُدا نے پولوس تے برنباس نوں دلیری دِتی سی پئی او ہور کُجھ چیر اکنیم دے وچ رہندیاں ہوئیاں خُدا دے پاک کلام نوں لوکاں دے اگے پیش کرن۔ تے اسی ویکھدے آں پئی اعمال ۱۴ باب دی ۴ تے ۵ آیت دے وچ ایویں لِکھیا ہویا اے:

پر شہر دیاں لوکاں دے پُھٹ پے گئی تے او کُجھ یہودیاں دے ول نوں ہو گئے تے کُجھ رسولاں دے ول نوں۔ پر جدوں غیر قوم والے تے یہودی اوہناں نوں بے عزت تے سنگسار کرن نوں اپنیاں سرداراں سمیت چڑھ آئے۔

ہُن ایہہ مخالفت کسے اِک بندے ولوں نہیں سی سگوں او سارے ای اکٹھے ہو گئے سن۔ تے ایویں ہُن لوکاں نے رسولاں دے خلاف ایکا کر لیا سی۔ کیوں جے بہت سارے لوکی یہودیاں دیاں گلاں دے قائل ہو گئے سن تے اوہناں دے وچوں کُجھ اجہے وی سن جیہڑے رسولاں دے نال سن۔ پر ایویں پُھٹ پین دے نال رسولاں نوں اوتھے ہور موقع نہیں مِلیا سی پئی او خُدا دے پاک کلام نوں اوہناں دے وچ پیش کرن۔ ایہہ تے اسی نہیں جاندے آں پئی ایس مُخالفت نوں زور پھڑدیاں ہوئیاں کِنا چِر لگیا ہوئے گا۔ ایہہ اسی جانیا اے پئی اوہناں لوکاں دے وچ پُھٹ پے گئی سی تے اوہناں نے آپس وچ ایہدے اُتے بحث کیتی سی۔

یہودیاں نے ایتھے زیادہ مخالفت کیتی سی تے ایتھے جیہڑی سزا یہودیاں دے لئی چُنی جاون والی سی او ایہہ سی پئی رسولاں نوں سنگسار کر دِتا جاوئے۔ ایہہ رومیاں دے ولوں نہیں سگوں یہودیاں دے ولوں تجویز کیتی جاون والی سزا سی۔ تے اسی ویکھدے آں پئی اعمال ۱۴ باب دی ۶ تے ۷ آیت دے وچ ایویں لِکھیا ہویا اے:

تے او ایہدے توں واقف ہو کے لُکا اُنیہ دیاں شہراں لُسترہ تے دِربے تے اوہناں دے آسے پاسے دیاں علاقیاں دے وچ نس گئے تے اوتھے خُوشخبری دے کم نوں کردے رہئیے۔

ایہہ مخالفت یہودیاں تے غیر یہودیاں دوناں دی وجہ توں ہوئی سی۔ تے یہودیاں نے چاہیا سی پئی رسولاں دی خدمت نوں مکمل طور تے مُکا دِتا جاوئے۔ تے یہودیاں نے سیاست کردیاں ہوئیاں غیر قوم لوکاں نوں اپنے نال مِلاوندیاں ہوئیاں اوہناں نوں رسولاں دے بارے بدگُمان کر دِتا سی۔ تے ایویں اوہناں دے وچوں بہت سارے لوکی پولس تے برنباس دے خلاف کھلو گئے سن۔ پر ایس صورتِ حال دے وچ پولس تے برنباس نے خُداوند یسوع مسیح دی اوس گل دے اُتے عمل کیتا سی پئی جے اِک تھاں دے لوکی تُہانوں قبول نہیں کردے نے تے دوجے پاسے دھیان کرو۔ ایہہ اِک عام اسول سی جہنوں خُداوند یسوع مسیح نے آپ قائم کیتا سی تے جہدا حُکم اوہنے حواریاں نوں دِتا سی۔

تے ایویں رسولاں نے اوتھوں لکاُنیہ دا رُخ کیتا سی جیہڑا اوس زمانے دے وچ اِک ضلعے دی حیثیت رکھدا سی۔ اوتھوں او لُسترہ تے دربے پہنچے سن جتھے اوہناں نے خُدا دے پاک کلام دی مُنادی کرنا جاری رکھیا سی۔ لُسترہ او شہر اے جتھے بہتے یہودی نہیں وسدے سن تے تیمتھیس ایس ای شہر دا رہن والا سی۔

انطاکیہ دے وچ پولوس رسول نے بہت ای خُوبصورت پیغام نوں پیش کیتا سی۔ ایہہ پُرانے عہد نامے دیاں ساریاں پیشن گوئیاں تے بنی نوع انسان دی نجات دا خُلاصہ اے جہنوں پولوس نے ایتھے تقریر دے وچ بیان کر دِتا سی۔ ایہہ ای بُنیادی گل سانوں پطرس دے پہلے وعظ دے وچوں وی ویکھن نوں

مِلدی اے۔ اگے چل کے اسی پولوس دیاں خطاں دے وچ وی یسوع مسیح دی الوہیت تے اختیار تے قیامت دے بارے دے وچ ویکھدے آں۔

خُدا نے ابتدائی کلیسیا دے نال وعدے کیتے سن تے اوہناں نوں پُورا وی کیتا اے۔ خُدا اپنیاں وعدیاں تے اپنیاں قسماں توں دستبردار نہیں ہُندا اے۔ خُدا نے انسان دے نال نجات دا وعدہ کیتا سی جہنوں اوہنے داؤد دی نسل توں خُداوند یسوع مسیح دے وسیلے دے نال پُورا کر دِتا سی۔ خُدا نے داؤد نوں بنی اسرائیل دا بادشاہ مُقرر کیتا سی تاں پئی اوہدی رائیں او اپنیاں لوکاں نوں بچاوئے۔ ایویں خُداوند یسوع مسیح ساڈا ابدی بادشاہ اے جیہڑا سانوں ساڈیاں ساریاں دُکھاں توں بچاوندا اے تے ابدی حیاتی عطا کردا اے۔ ایتھے اسی رسولی پیغام نوں ویکھدے آں جیہڑا نہ تے بہتا پیچیدہ اے تے نہ ای بہتا اوکھا۔ ایہہ بہت ای سادہ پیغام اے جہدے لئی خُوشخبری دی اصطلاح ورتی گئی اے۔

ایہہ او ای خوشخبری اے جیہڑی خُداوند یسوع مسیح نے اعمال پہلے باب دی ۸ویں آیت دے وچ فرمائی اے پئی یروشلیم توں شروع کردیاں ہوئیاں یہودیہ تے سامریہ سگوں ساری زمین دی انتہا تیکر میرے گواہ ہو گے۔ ایویں خُدا ایس پُرفضل پیغام نوں نہ صرف یہودیاں نوں دیندا اے سگوں او غیر قوماں نوں وی ایہدے وچ شامل کردا اے۔ اسی ویکھدے اں پئی اجہیے لوکی وی نے جہناں نے خُداوند

یسوع مسیح دی برکت نوں ناچیز جانیا سی۔ جیویں پئی الیماس جادوگر جہنے خُدا دی بخشش دی مخالفت کیتی سی تے خُدا نے اوہدی عدالت کیتی۔

ایس سارے مُعاملے دے وچ خُدا دا عمل دخل اے۔ خُداوند خُدا اپنے پاک روح دے وسیلے دے نال رسولاں نوں ایہہ توفیق دیندا اے پئی او اوہدے نال دے جلال دے لئی مُنادی کرن۔ تے جیویں پئی اسی پہلاں وی بیان کیتا اے پئی ایہہ کتاب رسولاں دے اعمال نہیں اے سگوں ایہہ پاک روح دے اعمال نے جنہاں نوں رسولاں دی رائیں کیتا گیا اے۔ تاہم ایہہ رسولاں دے لئی بہت ای اہم تے استحقاق دی گل اے۔

ایویں ای پاک روح اج ساڈیاں حیاتیاں دے وچ داخل ہُندا اے تے او سانوں نواں مخلوق بناوندا اے۔ تاں پئی اوہدے نال رفاقت رکھدیاں ہوئیاں اسی خُداوند خُدا دے لوکی بن جائیے۔ تے ایہہ بہت ای اہم گل اے پئی خُدا نے ساڈے لئی نجات دی بخشش دا انتظام کیتا اے تے ایہہ مُفت تحفہ اے جیہڑا سانوں عطا کیتا گیا اے۔ تے ایویں خُدا نے سانوں ابدی حیاتی دا وارث ٹھہرایا اے۔ بہت ساریاں غیر قوم لوکاں نے خُداوند یسوع مسیح دی رائیں نجات دے پیغام نوں سُنیا اوہدے اُتے ایمان لیائے تے اوہدی جماعت دے وچ شامل ہو گئے سن۔

پولس نے پُوری وفاداری دے نال خُداوند خُدا دی مُنادی کیتی سی۔ ایتھوں تیکر پئی اوہنوں سنگسار کیتا جاون والا سی پر اوہنے خُداوند خُدا دے کم نوں نہیں چھڈیا سی۔

آؤ اسی دُعا کرئیے:

اے خُدا اسی تیرا شُکر ادا کردے آں پئی تُو سانوں ساڈیاں پاپاں دی مُعافی مُفت عطا کیتی اے۔ تے ایہہ پئی تُو سانوں پاک کیتا اے۔ ایتھوں تیکر پئی موسیٰ دی شریعت سانوں اوہناں گلاں توں بری نہیں کرسکدی سی جہناں توں اسی صرف ایمان لیاون دے نال ای بری ہو گئے آں۔ خُداوند اسی اپنے ماضی دیاں ساریاں بُت پرستیاں توں مُعافی منگدے آں تے تیرے توں منت کردے آں پئی سانوں مُعاف کر۔ اسی تیرے پُتر دی رائیں پیش کیتی جاون والی قُربانی دے لئی تیرے بے حد شُکرگُزار آں۔ اسی تیری تعظیم کردے آں پئی تُو ساڈے نال نواں عہد بنھیا اے۔ تے ایس عہد دے ایس منصوبے دے لئی اسی تیرے بے حد شُکر گُزار آں پئی تُو سانوں ایہہ نجات عطا کیتی اے۔ اسی اپنے حال اپنے ایس ویلے تے آون والے ویلے دے لئی تیرے بے حد شُکر گزار آں پئی تُو اپنیاں برکتاں نوں سانوں عطا کردا ایں۔ اسی تیرے توں ایہہ منت کردے آں پئی تُو ساڈے نال رہ تے اسی تیرے نال رفاقت رکھئیے۔ ساڈے توں کدی وی دستبردار نہ ہو تے سانوں اپنی حقیقی خُوشی نوں عطا کر۔ اسی تیرا شُکر ادا کردے آں پئی تُو سانوں بہت پیار کرن والے لوکی دِتے نے۔ جہناں دےنال رفاقت رکھدیاں ہوئیاں

اسی تیرے توں سِکھدے آں۔ اسی ایہہ سارا کُجھ تیرے سوہنے پُتر اپنے خُداوند یسوع مسیح دا ناں لیندیاں ہوئیاں منگدے آں، آمین۔

اے خدا! تُو عجیب ہے۔ تیرے کام بے شک نرالے ہیں۔ اس استحقاق کے لئے تیرا شکر ادا کرتے ہیں کہ تیرا کلام سیکھ رہے ہیں۔ ہم اس اُستاد کے لئے تیرے شکر گزار ہیں جسے تُو نے مقرر کیا کہ ہم اس کے وسیلہ سے تیرا کلام سیکھ سکیں۔ اپنے کلام کو سمجھنے کے لئے ہمیں فہم عطا کر۔ عقل اور دانائی بخش تاکہ تیرے بھیدوں کو جان سکیں اور سمجھ سکیں۔ ہم اپنی ذات میں کچھ نہیں ہیں۔ ہم اپنے آپ سے کچھ نہیں کر سکتے جب تُو ہم پر اپنا فضل نہ کرے۔ تُو ہماری نگہداشت کر اور ہم تیرا فضل مانگ لیتے ہیں۔

ہمارے ذہنوں کو کھول دے اور دلوں کو منور کر دے تاکہ تیری اہم ترین باتوں کو سمجھیں۔ اور اپنے دل میں رکھیں۔ اس پر عمل کریں کہ تُوہمیں برکات بخشے۔ تیری رفاقت کے لئے بھی مشکور ہیں کہ تُو ہمارے ساتھ رہتا ہے۔ تُو ہماری فکر کرتا ہے ،تُو اپنا کلام سیکھنے میں بھی ہمارے ساتھ ہو۔ ہم اس وقت کو تیرے جلال کے مخصوص کرتے ہیں کہ اس دوران تُو ہم پر رحم کرے۔ہم تیری ساری رحمتوں اور برکتوں کے لئے تجھ مبارک کہتے ہیں۔ پاک رُوح کے لئے بھی ہم تیرے شکر گزار ہیں ، جو ہمارے ساتھ رہتابلکہ ہمارے اندر سکونت کرتا اور ہمارے ساتھ رفاقت رکھتا ہے۔ ہمیں سمجھنے والے دل عطا کر۔ ہم اس استحقاق کے لئے تیرے بے حد شکر گزار ہیں کہ ہم نے تجھے پا یا، تجھ پر ایمان لائے ہیں۔ اور تیرے عرفان میں میں ترقی کر رہے ہیں۔اپنے کلام سمجھنے کے لئے ہماری مدد کر، تاکہ

ہم تیرے بھیدوں کو جان سکیں اور تیرے کلام کی حقیقت کو جان سکیں۔ یسوع مسیح کے نام میں۔آمین!

ہم پولس رسول کے پہلے مشنری سفر کے بارے میں سیکھ رہیں کہ اُس نے کس قدر سفر کی مشکلات برداشت کیں ،دُور دراز کے سفر کئے اور دکھوں میں پڑا اور جہاں کہیں خداوند نے اُسے حکم دیا وہ منادی کے لئے گیا۔

پولس انطاکیہ سے شام کو گیا۔ انطاکیہ رومی سلطنت کا تیسرا بڑا شہر تھا۔ اور وہاں سے سفر کرکے پولس اور برنباس کُپرس میں پہنچے۔ پہلے مشنری سفر میں یہ دونوں اکٹھے تھے برنباس کُپرس کا باشندہ ہے۔ دونوں کو وہاں یہودی عبادت خانوں میں کلام کی منادی کا موقع ملا اور انہوں نے یسوع مسیح کے کلام کی منادی کی۔یہاں خداوند کا کلام معجزانہ طورپر پھیلا، جب الیماس جادوگر نے خدا کی مخالفت کی اور صوبیدار کے دل کو اُن کے خلاف اُبھارنے کی کوشش تاکہ رجوع نہ کرے۔ لیکن یہ صوبیدار کی آنکھوں کے سامنے ہواکہ وہ جادو گر اندھا ہوگیا اوراُس نے چاہاکہ کوئی اُس کا ہاتھ پکڑ کر لے چلے۔ کیونکہ اب وہ دیکھ نہیں سکتا تھا۔

اور وہاں ایک جادوگر بر یسوع نام تھا۔ جو جھوٹا نبی تھا۔ کُپرس سے وہ پمفیلیہ گئے اور وہاں سے پرگہ میں آئے۔ اوروہاں سے پسدیہ کے انطاکیہ میں پہنچے۔انطاکیہ میں انہیں عبادت خانہ میں کچھ بولنے

کی دعوت دی گئی ۔ یہ اصول تھا کسی بھی صاحبِ علم شخص کو اکثر عبادت خانے میں بولنے یا کچھ کہنے کے لئے موقع دیا جاتا تھا۔ تاکہ دوسروں کی نصیحت کے لئے کچھ بولیں۔ پولس اور برنباس کو بھی کہا کہ اگر وہ دوسروں کی نصیحت کے لئے کچھ بولنا چاہیں۔

یہاں پولس نے خداوند خدا کی نجات کےاُس وعدہ کو پورا کیا جو یسوع مسیح کے وسیلہ سے کِیا گیا تھا۔ اپنی تقریر میں وہ اُس خاص بات کا بیان کرتا ہے جو ۳۲ آیت میں مذکور ہے اور ہم تم کو اُس وعدہ کے بارے میں جو باپ دادا سے کِیا گیا تھا یہ خوشخبری دیتے ہیں کہ خدا نے یسوع کو جِلا کر ہماری اولاد کے لئے اُسی وعدہ کو پورا کِیا۔

یسوع مسیح کی بادشاہت اور اختیار کے بارے میں پیشن گوئی دوسرے زبور میں مزکور ہے ۔ خداوند خدانے اُسے موت کا شکار ہونے دیا اور پھر اُسے زندہ بھی کِیا۔ یسوع مُردوں میں جی اُٹھا۔ دوسرے زبور کے مطابق وہ تمام کائنات اور مخلوقات پر اختیار رکھتا ہے۔

یسی کے گھرانے سے داؤد بادشاہ مقرر کِیا گیا اور اُس کی بادشاہت کا سارا اختیار یسوع مسیح کے پاس ہے، وہ کل کائنات کا بادشاہ بلکہ ابدی بادشاہ ہے۔ وہ سب چیزوں کو اپنے کلام کی قدرت سے سنبھالتا ہے۔ اُس کا اختیار اقوامِ عالم پر ہے۔ اسی لئے زبور ۲ میں مرقوم ہے قومیں کیوں طیش میں آتی ہیں۔ پس کوئی بھی یسوع مسیح کےاختیار سے بچ نہیں سکتا ۔ وہی راستی سے قوموں کی عدالت کریگا۔

یسوع مسیح کو مُردوں میں سے جِلایا گیا۔ پس پہلے سب خدا پرست یہودیوں نے یسوع مسیح کو قبول کیا کیونکہ خوشخبری کا کام سب سے پہلے یہودیوں میں کیا گیا، پھر غیر یہودیوں کے لئے خوشخبری کا دروازہ کھل گیا۔ تاکہ نجات میں شریک اور میراث میں داخل ہو سکیں۔

اُن لوگوں کے لئے بھی خوشخبری کا دروازہ کھلا جو نا مختون تھے،اور یہودی نہ تھے بلکہ غیر ایماندار اور غیر قوم تھے۔ لیکن اُنہوں نے خداوند کا خوف مانا اور اُسے اپنا نجات دہندہ قبول کیا۔ اُس پر ایمان لائے۔جتنوں نے یسوع مسیح کو قبول کیا وہ سب خداوند کے فضل سے نجات یافتہ ہوئے اور اب اُن پر ابلیس کا کوئی اختیار نہیں بلکہ وہ موت سے نکل آئے ہیں۔ خداوند نے اپنے فضل میں انہیں اپنے پاس بُلایا تاکہ یسوع مسیح پر ایمان لا کر ابدی نجات حاصل کریں۔

اب ہم یسوع مسیح کی بابت بات کر رہے ہیں کیونکہ یسوع ہی موعودہ منجی ہے جس کے وسیلہ سے خدا کی نجات کا منصوبہ پورا ہوتا ہے ۔ ہم ۱۳ ویں باب کی ۳۶ آیت تک پہنچ چکے ہیں یہاں آیت میں پرانے عہد نامہ یسوع مسیح کی بارے میں بہت سے پیشن گوئیاں اور نبوتیں موجود ہیں جیسا کہ ہم نے ۱۳ ویں باب میں بھی اس کے بارے میں سیکھا ہے۔

۱۳ واں باب کلیسیا کے ایمان کے اہم جزُ کے تسلسل کا بیان کرتا ہے۔ دوسرا زبور ایک نہایت اہم حقیقت کا بیان ہے کہ تُو میرا بیٹا ہے آج تُو مجھ سے پیدا ہوا۔ یہ بیان یسوع مسیح کے بارے میں نبوتی

بیان ہے۔ جس میں یسوع مسیح کے تجسم کا بیان ہے۔کیونکہ خداوند اپنے عظیم منصوبے کو اپنے بیٹے یسوع مسیح کے وسیلہ سے پورا کرتا ہے ۔ یہ یسوع مسیح کا وہ اختیار ہے جو خُدا نے اپنے بیٹے یسوع مسیح کو عطا کر رہا ہے۔ جس کے وسیلہ سے اُس نے عالم بھی پیدا کئے۔

داؤد اور سلیمان یسوع مسیح کے مثیل ہیں کیونکہ نسلی اعتبار سے وہ بنی اسرائیل کے بادشاہ تھے۔ اور یسوع مسیح کی بادشاہت کا یہ ایک تسلسل تھا۔ لیکن سب سے گراں اور اہمیت کی بات یہ ہے کہ یسوع مسیح حقیقی اور ابدی بادشاہ ہے۔ پس وہ ہمارا منجی اور خداوند یسوع مسیح ہے۔

دوسرا زبور پوری قوم کی نجات کا گیت ہے۔ اور یسوع مسیح کی ابد ی بادشاہت کا بیان بھی۔اس زبور سے یہ پتہ چلتا ہے کہ یسوع کو بطور مسیح مخصوص کیا گیا۔ اس زبور میں یہ آیت نہایت اہمیت کی حامل ہے کہ تُو میرا بیٹا ہے آج تُو مجھ سے پیدا ہوا ہے۔

پس خداوند خدا نے یسوع مسیح کو اپنے جلال کے لئے اور ہماری نجات کے لئے مُردوں میں جِلایا یوں کلام کی سچائیاں بھی اپنی تکمیل کو پہنچی جن میں یسوع مسیح کے دکھوں کا بیان کیا گیاتھا اور جن کے لئے یسوع مسیح کو مسح اور مخصوص کیا گیا تھا تا کہ ہم شفا پائیں۔

یسعیاہ یسوع مسیح کے دکھوں کو نہایت کربناک اور اصل حالت میں بیان کرتا ہے۔یسوع مسیح کی دکھوں کی زیادہ تر تفصیل بھی یسعیاہ ہی کی کتاب میں مرقوم ہے۔ یوں یسوع مسیح کے دکھوں کے وسیلہ سے خدا نے باپ نے اپنی ابدی برکات ہمیں عطا کیں جن کا تعلق ہماری ابدی زندگی اور نجات سے ہے۔ خدا باپ نے اپنے وعدہ کو پورا کِیا کہ مَیں داؤد کی پاک اور سچی نعمتیں تمہیں دُوں گا۔

خدا باپ توقع کرتا ہے کہ اگر ہم اُس کی طرف توجہ کریں اُس کی طرف رجوع لائیں اُس کے نام کو مبارک کہیں تو وہ ہمیں جواب دینے میں قادر ہے۔ بے شک وہی ہماری نجات کا بانی ہے۔ ہمیں چاہئے کہ ہم اُس کی طرف نگاہ کریں اُس پر ایمان لائیں۔ قبول کرنے اور ایمان لانے والوں کے لئے خداوند اپنا ابدی عہد باندھتا ہے۔ اوراپنی نجات اُنہیں عطا کرتا ہے۔ یوں نجات میں شریک ہونے کے باعث خداوند اپنی تمام برکات اور داؤد کی سچی نعمتیں دینے کا وعدہ کرتا ہے۔

زبور ۲ قیامت المسیح کا بھی بیان کرتا ہے۔ پس نیاعہد نامہ اس بات کا ثبوت دیتا ہے کہ یسوع مسیح مُردوں سے جی اُٹھا۔ جیسا کہ پرانے عہدنامہ میں مذکور کہ ہم کو ایک بیٹا بخشا گیا۔ یعنی مسیح خداوند جسے ہمارے گناہوں کی معافی اور نجات کے لئے دے دیا گیا۔

زبور ۲ خداوند یسوع مسیح کی الوہیت اور اُس کے اختیار کے بارے میں بیان کرتا ہے۔ہم یسوع مسیح پر ایمان لانے کے وسیلہ سے اُس کے لے پالک بیٹے بن جاتے ہیں۔میراث کا یہ سلسلہ پرانے

عہدنامہ میں کی گئی پیشن گوئیوں کی بنا پر یسوع مسیح کے وسیلہ کے پورا ہوتا ہے۔ سلیمان جیسا حکمت سے معمور بادشاہ یسوع مسیح کا مثیل ہے۔ یوں دوسرا مزمور یسوع مسیح کی بادشاہت کا بیان کرتا ہے۔بے شک وہ کامل اور ابدی بادشاہ ہے۔داؤد کے بعد سلیمان بادشاہ بنا۔ داؤد سے خداوند نہایت خوش تھا اور سلیمان کو خدا نے حکمت عطا کی تھی۔ یسوع مسیح نسلی اعتبار سے داؤد کی نسل ہے۔

زبور دوسرے میں یسوع مسیح کو مسح شدہ شخصیت کے طور پر ظاہر کیا گیا ہے۔ یسوع مسیح کو خدا نے ہمارا نجات دہندہ ٹھہرایا ہے وہ ہم سے توقع کرتا ہے کہ ہم اُسے جواب میں ہاں کہیں۔ نجات پانے کے لئے اُس کی طرف رجوع لائیں۔

یسعیاہ کی معرفت کی گئی پیشن گوئیوں کا لُب لباب یسوع مسیح کے وسیلہ نیا عہد ہے۔ جس کی بنیاد پرانے عہد نامہ میں ملتی ہے۔ حزقی ایل اور موسیٰ کے ساتھ بھی خداوند یسوع مسیح کے وسیلہ نجات کا وعدہ کِیا گیا ہے۔

فلسطین کے لئے نجات کا وعدہ غیر مشروط تھا، فقط یسوع مسیح پر ایمان لانا ضروری تھا۔ پرانے عہد نامہ کی کلیسیا کے لئے برکات کا حصول حکموں پر سختی سے عمل کرنے کے باعث تھا۔ اگر وہ شریعت پر عمل کریں گے تو ایماندار ٹھہریں گے۔یوں موسیٰ کے وسیلہ سے کِیا گیا عہد مشروط عہد تھا۔ لیکن بنی اسرائیل قوم اکثر خدا کے عہد سے منحرف ہو جاتی تھی اور خداوند اُن سے خفا ہوتا تھا۔ پس خدا

نے ایک نیا اور ابدی عہد باندھا۔ جو غیر مشروط ہے۔ گناہوں کی معافی اور نجات کا حصول صرف ایمان لانے سے ممکن ہے۔ اب ہم یسوع مسیح پر ایمان لانے سے نجات پاتے ہیں۔ یہ ایک غیر مشروط عہد ہے جو خداوند خدا نے خود باندھا ہے۔

اس عہد کی بنیاد ابرہام کے وسیلہ سے باندھی گئی تھی کہ جو تجھے مبارک کہے اُسے میں برکت دوں گا۔ یوں رفتہ رفتہ بنی اسرائیل جب غیر اقوام میں گھُل مل جاتی تھے تو ان کے لئے اصول اور ضابطے وضع کئے جاتے تھے۔ جس کے لئے باقاعدہ ایک شریعت دی گئی تھی۔ لیکن داؤد کی پاک اور سچی نعمتیں بھی غیر مشروط طور پر ملی ہیں۔ جن کی تکمیل یسوع مسیح میں ہوئی۔

کیونکہ یہ شرط تھی کہ اگر وہ شریعت کو ترک کر دینگے تو خداوند انہیں غیر قوموں کے حوالے کر دے گا اور وہ تم کو رگیدیں گی۔ اور اسیری کے ادوار اسی وجہ سے آتے رہے ہیں۔ داؤد کی نسل کے وسیلہ سے کِیا گیا عہد ابدی عہد ہے۔

داؤد کی پاک اور سچی نعمتوں کا حصول ہمارے اعمال سے ممکن نہیں بلکہ ایمان کے وسیلہ سے ہے اور خدا کے غیر مشروط عہد کو قبول کرنے سے ہے۔ ایک اور اہم بات جس کا وعدہ داؤد سے کیا گیا تھا وہ ابدی بادشاہ کی قیامت کا تھا۔ ۱۶ ویں زبور میں خداوند خدا یسوع مسیح کے بارے میں ہے کہ وہ اپنے

مقدّس کو سڑنے نہ دیگا کیونکہ وہ اُس کی جان کو پاتال میں رہنے نہ دیگا۔ پس یہاں مراد یسوع مسیح کا جی اُٹھنا ہے۔ یہ ایک نبوت ہے جو داؤد اُس ابدی بادشاہ کی بابت کرتا ہے۔

یسوع مسیح کی قیامت نہایت اہم ثبوت اور نجات کا اہم ترین جزُ ہے۔ پس یہ بات واضح ہو جاتی ہے کہ جس طرح یسوع مسیح مُردوں میں جی اُٹھا ہے ہم بھی اُسی طرح نئے عہد میں یسوع مسیح کے وسیلہ سے جی اُٹھیں گے اور قیامت میں شریک ہو نگے۔

یسوع مسیح کی حیاتِ زندگی میں ہونے والے معجزے میں جب لعزر کو یسوع نے خود زندہ کِیا تو فرمایا کہ قیامت اور زندگی تو مَیں ہوں۔ پس ہم اُس کے وسیلہ سے ابدی زندگی اور میراث پائینگے۔

ہم نے پچھلے سبق میں ۳۵ ویں آیت تک سیکھا تھا اب ہم ۳۶ ویں آیت سے شروع کرتے ہیں۔

کیونکہ داؤد تو اپنے وقت میں خدا کی مرضی کا تابعدار رہ کے سو گیا اوراپنے باپ دادا سے جا ملا اور اُسکے سڑنے کی نوبت پہنچی۔ مگر جس کو خدا نے جِلایا اُسکے سڑنے کی نوبت نہیں پہنچی۔ (اعمال 13:36-37)

اعمال کی کتاب میں پطرس کی معرفت کئے گئے سب سے پہلے وعظ میں پطرس نے بھی ۱۶ ویں زبور کا حوالہ دیا جہاں اُس نے ۱۰ ویں آیت کا ہی بیان کِیا کہ تُو اپنے مقدّس کے سڑنے کی نوبت نہیں پہنچنے دے گا۔ یہ بات پطرس نے یسوع مسیح کی بابت بیان کی کیونکہ یہ نبوت یسوع مسیح کے بارے میں تھی

یسوع مسیح کے بارے میں کی گئ تمام نبوتیں بعین پوری ہوئیں اور پطرس اور ابتدائی کلیسیا درحقیقت یسوع مسیح کی قیامت کی گواہ ہے۔ یہاں پولس بھی اُسی بات کو دوہرا رہا ہے۔ جو پطرس نے اپنے وعظ میں یروشلیم کے لوگوں کے سامنے کہی تھی اور یوں یسوع مسیح کے جی اُٹھنے کی گواہی دی۔

پولس بیان کرتا ہے کہ داؤد تو سو گیا اُس نے اپنی زندگی میں خدا کی مرضی پوری کی اور اپنے باپ دادا سے جا ملا اور اُس کے سڑنے کی نوبت آئی۔ اسلئے غور طلب بات ہے کہ یہ نبوت پھر کس کے حق میں جس کے سڑنے کی نوبت نہیں پہنچی۔ اور خدا کا کلام گواہ ہے کہ یسوع مسیح مُردوں میں سے جی اُٹھا اور رسول اس کی شہادت اور گواہی دیتے ہیں۔

خدانے اگرچہ مخلوقات کو بنایاہے اسلئے وہ اس مخلوقات سے دستبردار نہیں ہوتا ، وہ ہمیں تنہا نہیں چھوڑتا۔ خداوند خدا کے نجات کے منصوبے میں انسان کے لئے سب مثبت چیزیں مہیا کیں اور اپنے فضل سے نجات کا بندوبست کیا۔

یسوع مسیح کی خدمت بین الکلیسیائی انتظام کا بھی درس دیتی ہے کیونکہ نجات نہ صرف یہودیوں کے لئے ہے بلکہ غیر یہودیوں کے لئے بھی۔ خدا باپ نے نجات کی خوشخبری کے وسیلہ سے غیر قوموں کو بھی میراث میں شامل کر لیا۔ یہ خدا باپ کا اپنا منصوبہ ہے جو اُس نے بروقت اور بوقتِ ضرورت پورا کِیا۔ یہ نہایت شکر گزاری اور استحقاق کی بات ہے۔

داؤد نے اپنے زمانے میں خدا کی مرضی اور منصوبے کو پورا کِیا اور جس خدمت کے لئے اُسے بھیجا گیا تھا خداوند کی مرضی کو اُس نے پورا کیا۔اسی طرح یسوع مسیح نے بھی خدا باپ کی مرضی کو بعین اُس کے ارادے کے مطابق پورا کِیا۔ کیونکہ خدا باپ نے انجیلِ مقدّس میں فرمایا کہ یہ میرا پیارا بیٹا ہے جس سے مَیں خوش ہوں۔

پس خدا باپ نے یہودیوں کی روایات کو رَدّ کرتے ہوئے تین دن رات کے بعد یسوع مسیح کے مُردوں میں سے زندہ کر دیا اور اب وہ آسمان پر خدا باپ کی دہنی طرف بیٹھا ہے۔

پس اے بھائیو! تمہیں معلوم ہو کہ اُسی کے وسیلہ سے تم کو گناہوں کی معافی کی خبر دی جاتی ہے۔ (اعمال13:38)

پولس رسول نہایت اہم خوشخبری کا بیان کرتا ہے کہ یسوع مسیح کے نام سے گناہوں کی معافی کی خبر دی جاتی ہے۔ یوں خدا کے وعدہ پورے ہوتے ہوئے دکھائی دیتے ہیں اور پولس نے خود بھی اس کا تجربہ کِیا ہے۔ اور اسی بات کی خوشخبری وہ دوسروں کو دیتا ہے۔

اور موسیٰ کی شریعت کے باعث جن باتوں سے تم بَری نہیں ہو سکتے تھے اُن سب سے ہر ایک ایمان لانے والا اُس کے باعث بَری ہوتاہے۔ (اعمال13:39)

یہ دراصل خوشخبری کی پیش کش ہے جس میں واضح طور پر بتا دیا گیا کہ حقیقت کیا ہے۔ اور نجات کا حصول کیسے ممکن ہے۔ جو یسوع مسیح پر ایمان لاتا ہے وہ نجات پاتا ہے۔

اور اُس کے گناہ دُھل جاتے ہیں اوروہ عدالت کی سزا سے بَری ہو جاتا ہے۔ یوں خدا پیشن گوئیوں اور نبیوں کے کہنے کے مطابق گناہوں کو دھو ڈالتا اور برف کی مانند سفید کر دیتا ہے اور اُون کی مانند اُجلا بنا دیتا ہے۔ نجات بہت بڑا فضل اور بیش قیمت خزانہ ہے جس کی قیمت میں از خود کسی صورت ادا نہیں کر سکتے۔ یوں اگر ہمیں ایمان کے وسیلہ سے نجات ملتی ہے تو اس کی مانند کوئی اَور خزانہ نہیں۔

ہم یسوع نام سے گناہوں کی معافی پاتے ہیں اور ہمیں خدا الگ کر لیتا ہے تاکہ گناہ میں پھر زندگی نہ گزاریں اور ہم شاہی کاہنوں کا فرقہ اور اُس کے مقدّس لوگ بن جاتے ہیں۔ یہ سب برکات خدا باپ کے اکلوتے بیٹے یسوع مسیح کے وسیلہ سے ہمیں ملی ہیں اور ملتی ہیں۔ یہ سب نہایت حیرت انگیز برکات ہیں۔ جنہیں ہم اندیکھی چیزیں کہتے ہیں۔ لیکن پولس رسول اپنے خطوط میں بیان کرتے ہیں کہ ایسی چیزیں ہیں جن کے بارے کچھ بیان کرنا آدمی کو رَوا نہیں۔

بنیادی نقطہ ہے کہ ہر شخص جو یسوع مسیح پر ایمان لایا ہے وہ گناہ سے بَری ہے۔ موسیٰ کی شریعت سے کوئی شخص گناہ سے بَری نہیں ہو سکتا۔ تقدیس ایسا مرحلہ ہے جس میں ہم خدا باپ کے لئے الگ اور مقدس بن جاتے ہیں۔

شریعت ایک تحریری ریکارڈ ہے جس میں خدا نے بنی اسرائیل کے لئے اُن باتوں کی فہرست مہیا کی ہے جن پر اُنہیں عمل کرنا ہے اور اُن باتوں کا بھی بیان ہے جن سے اُنہیں منع کِیا گیا ہے کہ وہ باز رہیں تاکہ ایسے اعمال کی وجہ سے خدا سے جُدا نہ ہو جائیں۔

پس پولس اِس بات کو واضح کرتا ہے کہ موسیٰ کی شریعت پر عمل کرنے سے ہم کسی صورت بَری نہیں ہوتے ہیں کیونکہ کوئی ایک بھی شخص ایسا نہ ہو گا جس نے ہُو بہُو شریعت کو پورے طور پر مانا

ہو۔ لیکن نئے عہد میں یسوع مسیح کے وسیلہ سے یہ ممکن ہے کہ ہم اُس کے فضل سے نجات پائیں، ہم سب گنہگار ہیں۔

لیکن یسوع مسیح نے یوحنا 1:29 کے مطابق ہمارے گناہوں اُٹھا لیا ہے اور ہمارا کفارہ دیا ہے۔ اور ہمارے لئے قربانی دی ہے ۔ اُس کا بیش قیمت خون ہمارے گناہوں کو دھونے کے لئے کافی ہے۔ عبرانیوں کا خط ایسی باتوں کی تفصیل مہیا کرتا ہے۔

ہم سب گنہگار ہیں۔ اور دوسری بات کہ موسیٰ کی شریعت ہمیں بَری نہیں کر سکتی تب ہمیں گناہوں سے رہائی اور نجات کے لئے کیا کرنا چاہئے۔ اب ہمیں خدا کے فضل کی طرف سے نگا ہ کرنی چاہئے کیونکہ صرف اُس کے فضل کے وسیلہ سے ہم نجات پا سکتے ہیں اور گناہوں سے بَری ہو سکتے ہیں۔پولس یہاں خداکے وسیع تر اور کامل منصوبہ کا بیان کرتا ہے جس میں اُس نے غیر قوموں کو بھی نجات میں شامل کر لیا ہے۔ اور جنھوں نے اُسے قبول کِیا اُن سب نے برکت پائی۔ وہ داوًد کی پاک اور سچی نعمتوں میں شریک ہوئے۔ یہ بہت وسیع برکت اور نہایت اہم پیغام ہے۔

ہم نے اعمال کی کتاب میں بہت سے غیر یہودیوں اور نامختونوں کو یسوع مسیح کے وسیلہ خدا کی برکت میں شریک ہوتے ہوئے دیکھا ہے۔ اور انہوں نے خدا کی گراں قدر برکات پائی ہیں۔ حالانکہ

اُن کا یہودیت سے کسی قسم کا کوئی تعلق بھی نہیں تھا۔ پس جو کوئی ایمان لایا اُس نے خدا کی برکت کو حاصل کِیا جو وہ موسیٰ کی شریعت کے باعث حاصل نہیں کر سکتے تھے۔

پس جو کوئی خدا کے منصوبے کی پیروی کرتا ہے وہ نجات اور برکات حاصل کرتا ہے اور اُسکے لئے یقیناً خوشخبری ہے لیکن جو اُس کے منصوبے کی پیروی نہیں کرتے یا کسی اَور بات پر انحصار کرتے ہے وہ خداوند کی نجات سے محروم رہتے ہیں۔ کیونکہ شریعت صرف بنی اسرائیل کو غیر قوموں سے فرق اور الگ دکھائی دینے کے لئے عطا کی گئی تاکہ وہ اُن جیسے کام نہ کریں ۔

پس جو خدا کے پیروی کرتا اور اُس کے منصوبے پر عمل کرتا ہے اُس کے لئے یقیناً سچی اور پاک نعمتیں دستیاب ہیں اور جو قبول نہیں کرتا وہ یقیناً بَری نہیں ہو سکتا۔

پولس یہاں محض یہودیوں کی بات نہیں کر رہا بلکہ غیر یہودیوں کے بارے میں بھی بیان کر رہا ہے۔ کہ جو کوئی یسوع مسیح پر ایمان لاتا ہے وہ بَری ہوتا ہے اور اس کا تجربہ اُس نے اپنے پہلے مشنری سفر کے باعث اور باقی رسولوں کی خدمت کے وسیلہ بھی کر لیا تھا۔ پس یہ پیغام بڑا وسیع تر ہے۔ یوں یہ خوشخبری غیر قوموں کے لئے بھی بے حد خوشی کا سماں بن گئی کہ اب وہ یسوع مسیح کے وسیلہ ابدی میراث میں شامل ہو سکتے ہیں۔ یسوع مسیح کی آمد سے پہلے غیر قوموں کے لئے ایسی حوصلہ

افزائی نہیں تھی کیونکہ شریعت کے عالم ،فقیہ اور فریسی اُن سے کسی قسم کا برتاؤ ہی نہیں رکھنا چاہتے تھے۔ اس پہلے اُنہیں کوئی استحقاق نہیں تھا۔

پس ہر ایک قبول کرنے والے کے لئے یہ خوشخبری ہے اور خدا اُسے جواب دیتا ہے اور اُسے برکات عطا کرتا ہے۔ یوں خدا نے یسوع مسیح کے وسیلہ سے برکات اور نجات مہیا کی۔اور ہم اگرچہ غیر قوم تھے خدا نے ہمیں ابرہام کے عہد میں شامل کیا تاکہ مقدّس لوگ اور شاہی کاہنوں کا فرقہ بنیں۔

غیر قوموں میں خوشخبری کی بنیاد یسوع مسیح کا وہ حکم ہے کہ اپنے پڑوسی سے اپنی مانند محبت رکھ۔ جو کچھ وہ کر سکتے ہیں صرف یہ کہ وہ بنی اسرائیل کے خدا کی تعریف تمجید کریں اور اُس سے محبت کریں۔یوں غیر قوموں کے لئے بھی خوشخبری کا دروازہ کھل گیا اور وہ نجات کے حقدار ٹھہرے۔

پس خبردار! ایسا نہ ہو کہ جو نبیوں کی کتاب میں آیا ہے وہ تم پر صادق آئے کہ اے تحقیر کرنے والو! تعجب کرو اور مِٹ جاؤ کیونکہ مَیں تمہارے زمانہ میں ایک کام کرتا ہوں ایسا کام کہ اگر کوئی تم سے بیان کرے تو کبھی اُس کا یقین نہ کرو گے۔ (اعمال 13:40-41)

ہمیں بابل کا زمانہ یاد آتا ہے جب لوگوں نے خداوند خدا کے احکام کو ترک کر دیا تھا اور خداوند نے اُنہیں اسیری میں بھیج دیا، کیونکہ جنہوں نے خدا کی باتوں کو رَد کِیا خدا نے اُن کی عدالت کی۔ پس

اگر بنی اسرائیل اپنے وعدوں سے نہ پھریں تو خداوند خدا بھی اُن کے ساتھ رہتا اور سب مخالفین کو شرمندہ کر دیتا تھا۔ ہو سکتا ہے کہ آپ بنی اسرائیل کی اسیری سے واقف ہوں۔ یہ خدا سے منحرف ہونے کی نتیجہ اُن پر وارد ہوئی تھی۔جب کبھی بنی اسرائیل خدا سے منحرف ہوتے اور یوں خدا کو خفا کرتے تھے ، غیر قومیں اُن پر چڑھائی کرتیں اور اُنہیں آدباتی تھیں۔

ہم بنی اسرائیل کی تاریخ پر تو زیادہ زور نہیں دیں گے لیکن ہم یہ جاننے کی سعی کریں گے کہ خدا نافرمانوں کی عدالت کرتا ہے۔ اس بات کا تعلق نئے عہد کے ساتھ بھی ہے کہ اب خدا نے اپنے فضل کے وسیلہ سے کتنا بڑا کام کر دیا ہے کہ جو اُس پر ایمان لاتا ہے ۔ وہ نجات پاتا ہے۔ اگر آپ قبول نہیں کریں گے تو آپ کے لئے کوئی خوشخبری نہیں لیکن قبول کرنے والے کے لئے یہ نہایت بڑی خوشخبری ہے۔

تاہم ہمیں نئے عہدنامہ میں بھی بعض باتوں کو خیال رکھنا ہوگا۔ اگرچہ خداوند کی نجات بے حد وسیع ہے لیکن اس میں ہماری پرانی انسانیت اور رویوں کو تبدیل ہونا ضروری ہے تاکہ ہم پرانی انسانیت کے سب خیالات اور منصوبے چھوڑ کر خداوند خدا کی پیروی میں زندگی گزاریں۔ یعنی ہماری سوچ میں تبدیلی آنی چاہئے۔ ہمارے کردار میں بدلاؤ آنا چاہئے۔ تاکہ ہم ابلیس کے سے کام نہیں کریں بلکہ وہ جو خداوند کی نظر میں مقبول اور واجب ہیں۔

ہمیں ان باتوں پر غور کرنے کی ضرورت ہے اور یوں ہمیں خدا کے حضور ان باتوں کے لئے مثبت ردِ عمل ظاہر کرنا چاہئے۔ اگر ہم سوچیں کہ ہم راستباز ہیں اور ہم اپنے آپ سے کچھ کر سکتے ہیں سراسر اپنے آپ کو دھوکا دے رہے ہیں۔ اور خدا کے فضل کو بھی نا چیز جانتے ہیں۔ اگر ایسا ہے تو یوں سمجھئے کہ ہم نے خدا کے فضل کی اہمیت کو جانا ہی نہیں۔ یہی بات پولس بھی کرتا ہے کہ ہم اُس کے فضل کو رَد کرنے سے کچھ حاصل نہیں کر سکتے۔ ہم مٹ جائیں اور ہمارا پتہ بھی نہ ملے گا۔ یہ حقیقت ہے جس کا بیان ۴۱ ویں آیت میں کِیا گیا ہے ۔ پس ہمیں اس بات کو سنجیدہ طور پر سمجھنا چاہئے۔

پولس بتاتا ہے کہ جو تحقیر کرتے ہیں وہ مٹ جاتے ہیں اُن کا کچھ باقی نہیں رہتا ۔ وہ اُنہیں آگاہ کرتا ہے کہ وہ اس نبوتی بیان کو اپنی زندگی میں قابلِ اطلاق نہ بنائیں۔ اُنہیں برباد نہیں ہونا ہے بلکہ اس نبوت کے اقتباس کے باعث وہ اُن کے ذہنوں کو تیار کر رہا تھا کہ وہ قبول کریں اور نجات پائیں۔

پولس رسول نے پہلا مشنری سفر کِیا اور یہ بڑا کامیاب رہا۔ جس بات کی توقع اُس کی نے وہ توقع پوری ہوئی۔ سب یہودیوں نے اُسے قبول کِیا۔ اور اُس پیغام کو بھی جو اُس نے پیش کِیا۔پولس نصیحت کے طور پر انہیں کہتا کہ کہیں وہ تباہی اور بربادی کا شکار نہ ہو جائیں ،وہ خدا کی تحقیر کرنے والوں میں شمار نہ ہو جائیں۔ آپ سب کو تحقیر کرنے والوں کو زمرے میں نہیں آنا چاہئے۔

جن لوگوں سے پولس مخاطب تھا سب نے اُسکی باتوں کو قبول نہیں کیِا بلکہ چند ایک لوگوں نے اُس کی باتوں کا یقین کیِا۔ اور اُسے قبول کیِا۔ جہاں جہاں پولس نے منادی کی وہاں کے ہر عبادت خانہ کی تفصیل کا تو ہمیں علم نہیں لیکن ہم خیال کرتے ہیں کہ جس طرح یہاں کے لوگوں نے قبول کیِا، کُپرس اور دوسرے علاقوں کے لوگوں نے بھی قبول کیِا ہو گا۔

یسوع مسیح کو رَد کرنا بنی اسرائیل کی تاریخ کا حصہ بن چکا تھا۔ کیونکہ اُسے مارا اور ستایا گیا حتیٰ کہ قتل بھی کیِا گیا۔نہ صرف یہودی مسیحی لکھاریوں نے اس بات کی تصدیق کی بلکہ لوقا جو نا مختون ایماندار تھا جس نے لوقا کی انجیل اور رسولوں کے اعمال تحریر کئے ہیں۔ وہ بھی یہودیوں کے ہاتھوں یسوع مسیح کے دکھوں کو بیان کرتا ہے۔ پولس رسول نے جب یہاں منادی کی تو انہوں نے قبول کرنے کے بعد پھر اُسے دعوت دی کہ اگلے سبت بھی یہی باتیں اُن سے کرے۔

یسوع مسیح بھی ایک دفعہ ہیکل میں گیا جب وہ ابھی لڑکپن میں تھاتو اُس نے فقیہوں اور فریسیوں کے ساتھ گفتگو کی۔اور اُن سے سوال و جواب کئےاور وہ سب یسوع کی باتوں سے دنگ تھے۔ یسعیاہ بھی اچھا پیامبر تھا۔ اُس کے وعظ بنی اسرائیل کی شمالی سلطنت کے لئے تھے۔ اور اُس نے شمالی سلطنت کو لوگوں خداوند کی طرف رجوع لانے کی ہدایت کی۔ تاکہ اپنے گناہوں سے باز آئیں۔

جب پولس نے پسدیہ کے انطاکیہ میں عبادت خانہ والوں کی اجازت سے کلام کیا تو لکھا ہے کہ وہ مِنت کرنے لگے کہ اگلے سبت کو بھی یہ باتیں ہمیں سُنائی جائیں۔نہ صرف چند ایک یہودیوں نے بلکہ بہت سے یہودیوں نے اس بات کے لئے خوشی کا اظہار کِیا اور جنہوں نے یہ اقرار کِیا وہ یقیناً اس عبادت خانہ میں ریڑھ کی ہڈی کی مانند تھے۔

پولس کی تقریر کی بنیاد ابرہام کا ایمان اور مستقبل میں خدا کی نجات کی تکمیل کرنے والی ہستی تھی۔ یہ مبشرانہ تحریک تھی کہ یہودی بھی یسوع مسیح کی طرف رجوع لا رہے تھے۔ اور وہ یسوع مسیح کو ابدی بادشاہ اور حقیقی نجات دہندہ تسلیم کر رہے تھے۔اس خوشخبری کی تحریک کے لئے یقیناً رسولوں نے مشکلات اور ایذا رسانی بھی برداشت کی لیکن پھر وہ انہوں نے نجات کی تحریک کو پھیلانا جاری رکھا۔ اور جیسا خداوند نے اُنہیں حکم دیا تھا انہوں نے ویسا کِیا اور یروشلیم سے شروع کر کے انجیل کی منادی دوسرے شہروں میں بھی کی۔

پس رسولوں کی خدمت بڑی پھلدار تھی اورجہاں کہیں وہ جاتے تھے بہت لوگ رُوح سے معمور ہوتے اور خداوند یسوع مسیح کو اپنا نجات دہندہ قبول کرتے تھے۔

پس انہوں نے عبادت خانہ سے باہر آتے ہوئے بھی پولس کا پیچھا کِیا اور اُس کے ساتھ میل جول کے لئے خوشی کا اظہار کِیا۔ پس برنباس اور ساؤل نے وہاں سے نکلتے وقت انہیں نصیحت کی کہ وہ خدا

کے فضل پر قائم رہیں اور خداوند خدا کے حضور میں وفاداری سے زندگی گزاریں۔ فضل سے مراد یسوع مسیح کے وسیلے گناہوں کی معافی ہے۔ یوحنا کے انجیلی بیان کے پہلے باب میں ان باتوں کا بیان ملتا ہے۔ کیونکہ کلام مجسم ہوا اور فضل اور سچائی سے معمور ہو کر ہمارے درمیان رہا۔

یہ بڑا اچھا موقع تھا اُن سے مزید رفاقت رکھنے کا کیونکہ اس گروپ نے پہلے ہی یسوع مسیح کو قبول کر لیا۔ اور وعظ کے فوراً بعد انہوں نے پولس سے کہا کہ اگلے سبت کو بھی یہی باتیں اُن سے کرے۔ یوں لگتا ہے کہ اب وہ یسوع مسیح کو قبول کر چکے تھے۔ اسی لئے انہوں مزید ان باتوں کو بیان کرنے کی درخواست کی۔

پولس اب انہیں یہ نصیحت کی ہو کہ مسیح یسوع میں اپنی ایماندار زندگی کو جاری رکھیں کیونکہ گلتیوں کے نام خط میں گلتیہ کی کلیسیاؤں کو پولس نے ایسی نصیحت کی کہ اب انہیں مسیح یسوع کے فضل میں بڑھتے جانا ہے۔ اب وہ پرانی انسانیت کی سب باتیں ترک کر دیں۔

پولس نے گلتیہ کی کلیسیا کو یہ بات بھی سکھائی اب انہیں شریعت کے احکام کی من و عن پیروی کرنے کی ضرورت نہیں کیونک اُن سب باتوں کی تکمیل یسوع مسیح میں ہو گئی ہے۔ اس قسم کا مسئلہ پچھلے ابواب میں آیا تھا جب پطرس کُرنیلیس کے ہاں گیا تھااور کلیسیا کے لوگوں نے اس بات پر زور دیا کہ وہ کیوں کسی غیر قوم شخص کے ہاں گیا اور وہاں اُ ن کے ساتھ کھایا پیا۔ حالانکہ پطرس

خود بھی شریعت پر بڑی سختی سے کاربند تھا۔ لیکن اُس نے جواب دیا کہ خدانے غیر قوموں پر بھی رُوح القدس کی بخشش جاری کر دی ہے۔

پس پولس نے یہاں یہ بات بھی واضح کی ہو گی کہ شریعت کا منبع یسوع مسیح ہے۔ اور شریعت سے سب باتیں یسوع مسیح میں پوری ہوتی ہیں۔ پرانا عہد نامہ عکس اور یسوع مسیح حقیقت۔ پولس اور برنبا س نے انہیں یہ نصیحت کی خداوند کے فضل میں قائم رہیں۔ ہر شخص جو ایمان لاتا ہےوہ نجات پاتا ہے۔ یہ عمل خدا کے فضل سے قائم اور جاری رہتا ہے۔

دوسرے سبت کو تقریباً سارا شہر خدا کا کلام سُننے کااکٹھا ہوا۔ مگر یہودی اتنی بھیڑ دیکھ کر حسد سے بھر گئے اور پولس کی باتوں کی مخالفت کرنے لگے اور کُفر بکنے لگے۔ (اعمال 13:44-45)

دوسرے سبت کو جتنے کلام سننے کو آئے وہ سب یہودی نہیں تھے بلکہ اُن میں سے بہت سے غیر یہودی بھی تھے۔ اس پیغام میں پولس اس بات کا بھی اشارہ دے چکا ہے کہ یسوع مسیح کے وسیلے نجات صرف یہودیوں کے لئے ہے بلکہ غیر یہودیوں کے لئے بھی۔ بے شک یہودی اس واقعہ سے واقف تھے جو کچھ پیلاطس کی حکومت میں یسوع مسیح کے ساتھ ہوا تھا۔ پولس اور برنباس یسوع مسیح کے اختیار اُس کی قیامت اور الوہیت کا پرچار کر رہے تھے۔

لیکن یہودی پولس کی شہرت اور اتنی بڑی بھیڑ دیکھ کر حسد سے بھر گئے اور پولس اور برنباس کے خلاف بُری باتیں کرنے لگے۔ جبکہ پولس کا موضوع یسوع مسیح کے وسیلہ سے نجات کا حصول ہے۔ اُس میں یہودی اور غیر یہودی دونوں شامل ہو سکتے ہیں۔ یہودی ایماندار شروع شروع میں نا مختون ایمانداروں کے خلاف تھے۔ اور وہ اس بات سے واقف بھی نہیں تھے کہ یسوع مسیح کا فضل غیر اقوام کے لئے بھی جاری ہوا ہے۔

یہاں بھی یہودی ان سب لوگوں کو دیکھ کر حسد سے بھر گئے۔ پس وہ پولس کے خلاف بولنے لگے۔ اور کچھ یہودیوں نے پولس کی باتوں سے اتفاق نہ کیا۔

پولس اور برنباس دلیر ہو کر کہنے لگے کہ ضرور تھا کہ خدا کا کلام پہلے تمہیں سنایا جائے لیکن چونکہ تم اُس کو رَد کرتے ہو اور اپنے آپ کو ہمیشہ کی زندگی کے نا قابل ٹھہرا تے ہو تو دیکھو ہم غیر قوموں کی طرف متوجہ ہوتے ہیں۔ (اعمال13:46)

پولس یہاں یہودیوں کی فضیلت کی بات کرتا ہے کہ خوشخبری کا کلام پہلے یہودیوں کو ہی سنانا ضرور ہے۔

مقدس جیروم جو چوتھی صدی مسیحی کے بزرگوں میں سے ہے ،کاکہنا ہے کہ نسلی اعتبار سے چونکہ وعدے یہودیوں کے ساتھ تھے کیونکہ ابرہام اور اضحاق اور یعقوب کی اولاد بنی اسرائیل لوگ تھے اسلئے پہلے اُن کو موقع دیا گیا کہ وہ خداوند یسوع مسیح کے وسیلہ سے نجات حاصل کریں اس کے بعد غیر قوموں کو۔

یہ خدا کا کلام ہے نہ کہ کسی انسان کا۔ اسلئے ضروری تھا کہ پہلے اس کلام کی تشہیر یہودیوں اور پھر یونانیوں یعنی غیر اقوام میں کی جائے۔ یہ خدا کا حکم نہیں تھا کہ نجات کا پیغام صرف یہودیوں تک محدود رہےاور نہ ہی یہ اُس کا منصوبہ تھا۔یہ آیت غیر قوموں کے لئے بڑی حوصلہ افزا ہے کہ خدا نے اُنہیں ترک نہیں کیِابلکہ وہ کسی کی ہلاکت نہیں چاہتا اسلئے اُس نے یہودی ہوخواہ غیر یہودی ہر ایک کو نجات کی تحریک میں شامل ہونے اور اسے قبول کرنے کا موقع دیا۔

کوئی بھی ابدی زندگی عطا نہیں کر سکتا سوائے خدا کے۔ اب یہ خدا کا منصوبہ ہے کہ اُس نا مختون لوگوں کو بھی اپنی ابدی میراث میں شامل کر لیِا ہے۔ اسلئے ہر قبول کرنے والے کے لئے خدا اپنی نجات مہیا کرتا ہے پس اگر ہم نجات نہیں پانا چاہیں گے تو ہم ہلاکت میں پڑیں گے۔ خدا نے تو ہمارے لئے نجات کا دروازہ کھولا ہے جس کا انتظام اُس نے خود کیِا۔ لیکن قبول نہ کرنے والوں کے خدا کی عدالت اور ہلاکت ہے۔

لیکن پولس نے بیان کیا کہ اگر یہودی اپنے آپ کو ہمیشہ کی زندگی کے ناقابل ٹھہراتے ہیں تو ہم غیر قوموں کی طرف متوجہ ہوتے ہیں۔

کیونکہ خداوند نے ہمیں یہ حکم دیا ہے کہ مَیں نے تجھ کو غیر قوموں کے لئے نُور مقرر کِیا تاکہ تُو زمین کی انتہا تک نجات کا باعث ہو۔ (اعمال13:47)

یسوع مسیح وہ خادم ہے جسے دوسروں کے لئے دکھ سہنے اور جان قربان کرنے کے لئے بھیجا گیا ، اس بات کا تعلق یسعیاہ ۵۳ ویں باب کے ساتھ ہے، جس میں یسوع مسیح کو دُکھ اُٹھانے والا خادم کہا گیا ہے۔ در اصل یسعیاہ ۴۹ ویں باب سے یسوع مسیح کی بابت تمام نبوتیں یسعیاہ کی معرفت شروع ہو جاتی ہیں اور یسعیاہ ۵۳ ویں باب تک مسیح یسوع کی خدمت اور اُس کے خواص کا بیان ہے۔ یسعیاہ اقوامِ عالم پر یسوع مسیح کی بادشاہت کا اعلان کرتا ہے۔

پس پولس یہاں خوشخبری کو روک نہیں رہا ہے بلکہ اُس کا عقد یہ ہے اور جیسا کہ خداوند خدا کی بھی یہی مرضی ہے کہ خوشخبری کا کلام تمام دنیا میں پھیل جائے۔ پس خدا بھی یسوع مسیح کو داؤد کی مانند محض دنیوی سلطنت کا بادشاہ نہیں بنانا چاہتا بلکہ ابدی بادشاہ کا رُتبہ یسوع مسیح کے پاس ہے۔ یہ وعدہ مسح شدہ شخصیت یسوع مسیح کے بارے میں کِیا گیا ہے۔ جس کی نبوت پرانے عہدنامہ میں ہے اور اس کی تکمیل یسوع مسیح کی آمد پر ہوتی ہے۔ پس جب یہودیوں نے خوشخبری کے کلام کو قبول نہ

کیا تو خدا نے غیر قوموں کو نجات کی خوشخبری سننے کا موقع دیا۔ یہ خوشخبری گناہوں سے معافی، تقدیس اور پاکیزگی کی خوشخبری ہے۔ جس کی حد صرف یہودی نہیں۔ خداوند خدا نے نجات کی حد صرف یہودیوں تک محدود نہیں ہے۔اب یہ نُور غیر قوموں کو روشن کرنے لگا۔

یہ بات یسوع مسیح کی خدمت سے بھی عیاں ہوتی ہے کیونکہ یسوع مسیح کی خدمت کازیادہ وقت گلیل میں گزرا۔ اور یروشلیم تو یہودیہ میں تھا۔ یسوع مسیح کے تقریباً سبھی شاگردوں کو تعلق بھی گلیل سے تھا اور گلیل کو چونکہ غیر قوموں کی گلیل کہا جاتا تھا۔ اسلئے ہم کہہ سکتے ہیں کہ یسوع مسیح کی خدمت میں بھی غیر قوم لوگوں میں سے بہت سے لوگوں نے نجات پائی۔

غیر قوم والے یہ سن کر خوش ہوئے اور خدا کے کلام کی بڑائی کرنےلگے اور جتنے ہمیشہ کی زندگی کے لئے مقرر کئے گئے تھے ایمان لے آئے۔ (اعمال13:48)

جتنے لوگوں نے خوشی کا اظہار کِیا وہ سب ہماری طرح غیر قوم تھے۔ یہاں موجود لوگوں میں رومی، یونانی اور بعض بہت سے دیوتاؤں کو پوجنے والے تھے ۔ یعنی یہ سب ملے جلے مذاہب کے لوگ تھے۔ یہ بہت زیادہ لوگ تھے ان میں بعض ایسے بھی تھے جن کے دل میں خوف تھا جس طرح کُرنیلیس کے بارے میں ہم نے دیکھا تھا کہ وہ بنی اسرائیل کے خدا کے نام سے یہودیوں سے کی مدد کرتا اور خیرات دیتا تھا۔ پس وہ خدا کے حضور میں مقبول ٹھہرا۔ خدا کا خوف اور اُس کی برکت کے حصول

کا پیغام تو پہلے پیش کیِا جا چکا تھا۔لیکن جیسے ہی خدا کی نجات کی پیشکش اور اُس کی وسعت بیان کی تو غیر قوم والے لوگوں نے بے انتہا خوشی منائی ۔اور یقیناً انہوں نے اپنے عزیزوں، رشتہ داروں اور دوستوں کو اس بات کی خوشخبری دی ہوگی۔ کیونکہ وہ خود بھی یہ خوشخبری سن کر نہایت خوش ہوئے۔

تاہم یہودیوں میں سے بھی بہتیروں نے نجات کا پیغام قبول کیِا اور یسوع مسیح کے پیروکار بن گئے تھے۔ کیونکہ عبادت خانہ میں پہلے یہودیوں کو نصیحت کی گئی اور ان میں سے بہت سے لوگوں نے خدا کا کلام سنا اور قبول کیِا اور دوبارہ مِنت کی کہ اگلے سبت کو بھی باتیں اُنہیں سکھائی جائیں۔ لیکن دوبارہ یہ موقع آنے سے پہلے یہودیوں میں سے بعض نے اتنا بڑا ہجوم دیکھ کر حسد کیِا اور مخالفت کی۔ تاہم کئی یہودیوں نے یسوع مسیح کو قبول کر لیا۔ اور اس کے بعد غیر قوموں کو موقع دیا جنھوں نے بے حد خوشی اظہار کیِا۔

انہوں نے پولس اور برنباس کا پیغام سُن کر اپنے دل کھول دئے۔ اور خداوند کے کلام کو بخوشی قبول کیِا۔نجات کا پیغام غیر قوم لوگوں نے سُنا اور خوش ہوئے اور خدا کے کلام کی بڑائی کی۔ ایسی بڑی خوشخبری جس کے تعلق زندگی سے ابدی سے انہوں نے پہلے کبھی نہیں سُنی تھی۔ پس انہوں نے خوشی کا اظہار خداوند کے کلام کو عزت اور جلال دیتے ہوئے کیِا۔

خدا کے کلام کی بڑائی نہایت خوبصورت اصطلاح ہے۔ اس کا مطلب خدا کے کلام کی عزت و تکریم کرنا ہے۔ اس سے مراد عام معمول سے ہٹ کر کسی کو اہمیت دینا۔ یوں اُس کلام کی بڑائی کی گئی جو پولس اور برنباس نے پیش کِیا تھا۔ سب قبول کرنے والوں نے خدا کا خوف مانا ۔یہودی یہاں اب قبول کرنے کو تیار نہ تھا جبکہ اس کے برعکس غیر قوم لوگوں نے خدا کی بڑائی کی ۔

اگر مفسرین کی طرف نگاہ کریں یا کلیسیائی تنظیموں کی طرف دیکھیں تو اس اصطلاح کی تشریح اور بھی منفرد انداز میں کرتے ہوئے دکھائی دیتے ہیں۔ تاہم ہمارے لئے خدا کلام وہی جو اُس نے فرمایا ہے ہمارے پاس موجود ہے اور ہمارے نزدیک بھی یہ نہایت اہمیت کا حامل ہے کیونکہ اس میں ہمیشہ کی زندگی کی باتیں ہیں۔

پس جو ایمان لائے انہوں نے ابدی زندگی حاصل کی۔

بعض مفسرین لفظ ،،مقرر کئے گئے ‘‘پر بحث کرتے ہیں۔ یعنی یہ کہ اگر پہلے سے خدانے اپنے علمِ سابق کی بنا پر بعض لوگوں کو چن لیا تو پھر منادی کرنے کے کیا فائدہ۔ لیکن یہ بات صرف قبولیت کی ہے۔ خوشخبری سنانے کی ذمہ داری کلیسیا کی ہے اور جن لوگوں تک خوشخبری نہیں پہنچی ان تک پہنچانا ضروری ہے تاکہ وہ بھی یسوع مسیح کے بارے میں جانیں ، قبول کریں اور ایمان لائیں۔ پس یہ

انتخاب نہیں ہے بلکہ ایمان اور قبولیت کا موقع ہے۔ اس لفظ سے مراد یہاں جن لوگوں کو قبول کیا ہے اُنہیں پہلے سے موجود ایمانداروں کے اندر شامل کر لینا ہے۔

اسرائیلیوں کے لئے بھی ایسا ہی ہے اس کا ہرگز مطلب نہیں کہ اگر وہ یہودی ہیں تو نجات یافتہ ہیں جب تک یسوع مسیح کو قبول نہیں کرتے وہ نجات کے مستحق نہیں ۔قبول کرنااور ایمان لانا ضروری ہے۔ اس اصطلاح کا درست مطلب ''جمع کر لیا'' زیادہ بہتر رہے گا۔ کیونکہ یہاں ایمان لانے والوں کو کلیسیا میں شامل کرنا مراد ہے۔ جس طرح اعمال کے کتاب کے آغاز میں جس طرح کلیسیا کی تعداد زیادہ ہوتی گئی اور لوگوں روز بروز کلیسیا میں شامل ہوتے ہیں۔ وہاں بھی ہمیں یہ دکھائی دیتا ہے کہ جنہوں نے قبول نہ کیا تھا وہ نجات سے خارج رہے۔ اب یہاں بھی یہی اصول ہے کہ جو جتنوں نے قبول کیا وہ نجات یافتہ ٹھہرے اور کلیسیا کا حصہ بن گئے۔

مقرر کرنے کا مطلب کسی شخص کو کسی بھی عہدے پر فائض کر دینا ہے۔ لیکن یہ کسی کو بھی کسی عہدے پر فائز نہیں کیِا جا رہا،فقط سب قبول کرنے والوں کا مجموعی طور پر چناؤ کیِا جا رہا ہے۔لیکن یہ بات حوصلہ افزا ہے کہ سب غیر قوم اور نا مختون لوگوں نے بڑی دلچسپی اور سچے دل سے قبول کیِا ۔انہوں نے نہایت خوشی ابدی زندگی کے پیغام کو سُنا اور قبول کیِا۔

پس یہاں ہم پہلے سے طے شدہ لوگوں کو انتخاب یہاں نہیں کہہ سکتے بلکہ یوں کہیں گے کہ جتنے لوگوں نے خدا کے کلام کی اہمیت کو سمجھااور جانا کہ یسوع مسیح حقیقی نجات دہندہ ہے اور اُسے قبول کیا وہ سب کلیسیا میں شامل ہوگئے ۔ غیر قوم لوگوں کے اس گروپ نے پورے دل سے خداوند کو قبول کیا۔ پس وہ یسوع مسیح کے نام پر ایمان لا کر گناہوں کی معافی کے اس پیغام پر ایمان لائے اور قبول کیا۔

یوں غیر قوم لوگوں میں سے بہت سے لوگوں کو سچے دل اپنے گناہوں کا اقرار کیا اور یسوع مسیح پر ایمان لائے۔ جبکہ ان کے برعکس یہودیوں کا گروپ مخالفت میں وجوہات بیان کر رہا ہے۔ اور اس طرح انہوں نے خداوند کو قبول نہ کیا اور پولس پر بھی کُفر کی باتیں کہنے کا الزام لگایا۔

اور اُس تمام علاقے میں خدا کا کلام پھیل گیا۔ (اعمال 13:49)

پولس اور برنباس نے مخالفت کی وجہ سے شہر نہیں چھوڑا بلکہ وہ وہاں ہی رہے اور خداوند کے کلام کی منادی کی۔ انہوں نے چاہا کہ پورے شہر میں خداوند کا زندہ کلام پھیل جائے۔ پس وہ وہاں رُکے رہے اور خوشخبری سناتے رہے۔ یوں سب ایمان لانے والے غیر ایماندروں نے آگے جا کر گواہی دینا شروع کر دی۔ کیونکہ خداوند نے اُن کے دلوں کو چھوا اور کلام نے اُن کے دلوں پر اثر کیا۔ پسدیہ کا انطاکیہ ایک مشہور شہر تھا۔پس خداوند کا زندہ کلام یہاں بھی پھیل گیا۔ ایک اہم شہر ہونے کے ناطے یہاں

مسافر، دوسروں علاقوں کے لوگ اور بہت سے مہاجر لوگ ہوں گے جو کاروبار کے سلسلے میں یہاں آئے ہوں گے یوں بہت سے لوگوں نے یہاں سے خداوند کا زندہ کلام سُنا اور اُس پر ایمان رکھا۔

اس شہر کے لوگ معاشی طور پر بھی بہت بہتر تھے، وہ کاروباری لین دین کے لئے دوسرے شہروں کا بھی سفر کرتے تھے اور دوسرے شہروں کے لوگ ان کے پاس بھی خریدو فروخت کے لئے آتے جاتے تھے۔یہ شہر کاروباری تھا۔اس شہر سے دوسرے شہروں کے لوگ اشیا خرید کر لے جاتے تھے۔ یہ اَور وجہ تھی کہ اس علاقے میں جلد خداوند کا کلام پھیل گیا۔

مگر یہودیوں نے خدا پرست اور عزت دار عورتوں اور شہر کے رئیسوں کو اُبھارا اور پولس اور برنباس کو ستانے پر آمادہ کر کے انہیں اپنی سرحدوں سے نکال دیا۔ (اعمال 13:50)

یہودیوں نے رسولوں کے کام میں رکاوٹ ڈالنے کے لئے چند خدا پرست اور عزت دار خواتین اور اعلیٰ مرتبے کے حامل امیروں کو استعمال کِیا۔ یہ خواتین خدا سے ڈرنے والی اور اُس کی تمجید کرنے والی تھیں۔ یہودیوں نے اپنے حسد کی آڑ میں ابھی تک مخالفت کو ترک نہیں کِیا بلکہ وہ شہر میں کے با اثر لوگوں کے سے ملے اور انہیں برنباس اور پولس کے خلاف ابھارا کہ وہ انہیں اس خدمت کے کام سے منع کریں۔ یہودیت باقاعدہ تسلیم شدہ مذہب تھا۔ اور رومی اور یونانی انہیں الگ ایک قوم سمجھتے تھے۔ یونانی بھی اپنے فلسفہ اور علم کے باعث جانے پہچانے لوگ تھے کیونکہ سکندرِ اعظم سے لے

کر یونانیوں نے علم اور فلسفہ میں بڑی ترقی کی تھی۔ عام طور پر ہر شخص کو رومی حکمرانوں کو تسلیم کرنے کا حکم تھا۔ لیکن یونانیوں اور یہودیوں کی اپنی مذہبی ساکھ برقرار تھی۔ رومی حکومت انہیں الگ مذہب تسلیم کرتی تھی اور انہیں مذہبی آزادی حاصل تھی۔یہاں یہودیوں نے یقیناً پولس اور برنباس کو بدعتی تعلیم ٹھہرایا ہو گا تب ہی اُن اعلیٰ عہدیداروں کو ان کے خلاف استعمال کِیا کہ وہ پولس اور برنباس کو ان کے علاقے سے نکال دیں۔

یہودیوں نے رئیسوں اور رومی حکمرانوں کو برنباس اور پولس کے خلاف یہی کہا ہو گا کہ یہ مذہب نیا مذہب ہے۔اس کی رومی حکومت میں کوئی حیثیت نہیں ہے۔ یہ مذہب رومی حکومت کے ریکارڈ میں نہیں ہے۔ کیونکہ یونانیوں اور یہودیوں کے مذہب باقاعدہ طور پر رومی ریکارڈ میں تھے اور ان کی مذہبی حیثیت تسلیم کر لی گئی تھی۔ لیکن مسیحیت کے بارے میں ایسا قانون نہیں تھا پس اسی کو سہارا بناتے ہوئے انہوں نے پولس اور برنباس کو اپنے علاقے نکلوا دیا۔

یہودیوں نے اسے حکومتی طور پر تسلیم کئے جانے والا مذہب نہیں بلکہ انجانا مذہب کہہ کر رسولوں کو منادی کرنے سے رکوا دیا۔ پس انہوں نے پولس اور برنباس کو تنگ کرنا شروع کر دیا ۔ یوں کہئے کہ انہوں خوشخبری سنانے سے منع کر دیا گیا۔ یہاں مخالفت کی بنیاد مکمل طور پر سیاسی تھی۔

یہ اپنے پاؤں کی خاک اُن کے سامنے جھاڑ کر اِکنیم کو گئے ۔ مگر شاگرد خوشی اور روُح القدس سے معمور ہوتے رہے۔ (اعمال 13:51-52)

یہاں رسولوں نے اپنے پاؤں جھاڑ دئے کیونکہ یسوع مسیح نے ارشاد فرمایا تھاکہ جس شہر کے لوگ تمھیں قبول نہ کرے تو اپنے پاؤں کی گرد وہاں جھاڑ دینا ۔ یہ گرد قیامت کے دن گواہ ہو گی کی انہوں نے خداوند کا کلام نہیں سُنا۔

کُرنیلیس کے ہاں پطرس کا نہ جانا اسلئے کہ وہ غیر قوم تھا اور اُس کے ہاں ناپاک چیزوں کے کھانے کی وجہ سے پطرس کتراتا ہے کہ وہ اُس گھر نہیں جائے گا۔ اسی طرح جو لوگ یسوع مسیح کو قبول نہیں کریں گے وہ گناہ کی حالت میں ناپاک رہیں گے۔ اور وہاں پاؤں کی گرد گواہ ہو گی کہ لوگوں نے خوشخبری کو قبول نہیں کیا۔ خداوند نے رسولوں کو حکم دیا تھا کہ اگر کسی شہر کے لوگ گناہ کی گندگی میں رہیں تو اپنی پاؤں کی گرد وہاں جھاڈ دینا۔ یہ ایک علامت ہو گی۔ یوں پاؤں کی جھاڑی ہوئی گرد اُن کے رَد کرنے کی گواہ ہو گی۔

جب پولس اور برنباس کے ساتھ ایسا سلوک کیا گیا تو انہوں نے انطاکیہ کو چھوڑا اور وہاں سے نکل آئے۔ رسولو ں نے اپنے پاؤں کی گرد قبول نہ کرنے والے یہودیوں کے لئے جھاڑی تھی۔

رسولوں نے انطاکیہ کو چھوڑا اور بارڈر پار کر کے اکنیم میں داخل ہوئے۔ یہ شہر انطاکیہ سے ۹ میل کے فاصلہ پر تھا۔ لیکن یہ غیر قانونی بارڈر نہیں تھا یہ صرف دو شہروں کے مابین حد بندی تھی۔ پس انہوں نے انطاکیہ کو چھوڑ کر اکنیم کو رُخ کِیا۔ رسول پاک رُوح کی خوشی سے معمورتھے۔ ہم جانتے ہیں کہ رسول انطاکیہ میں تھے ۔ اگرچہ انہیں وہاں قبول نہیں کِیا گیا تو بھی اُنہوں نے حوصلہ نہیں ہارا بلکہ جیسا خداوند نے انہیں حکم دیا تھا انہوں نے اپنے کام کو جاری رکھا۔

اگرچہ رسولوں کو ستایا گیا تو بھی اُن کی خوشی کی کوئی انتہا نہ تھی۔ رسول پھر بھی خداوند کے فضل سے اس صورتِ حال سے بھی خوش تھے۔ وہ خوش تھے اور پاک رُوح سے معمور تھے کیونکہ یہ خدمت پاک رُوح کے وسیلہ سے ہی سے جاری تھی۔ اور خداوند کے کلام کی منادی کر رہے تھے۔ تاکہ سب لوگ نجات پائیں۔

وہ پاک رُوح کے وسیلہ سے اطمینان، تسلی اور خوشی سے معمورتھے۔ تاہم بہت سے لوگوں نے برنباس اور پولس کے پیغام کو قبول کِیا بالخصوص غیر قوم لوگوں نے۔ اور انہوں نے خداوند خدا کی بڑائی کی۔ ہو سکتا ہے کہ اُن کے ساتھ کچھ اَور لوگ بھی اکنیم میں گروپ کی صورت میں گئے ہوں۔

اعمال کی کتاب میں یہ پہلا موقع ہے جب رسولوں نے انطاکیہ کے رَد کرنے والے لوگوں کے لئے پاؤں کی گرد جھاڑی ہے۔ پس وہ اکنیم کا سفر کرتے ہیں۔ پولس کے پہلے مشنری سفر میں نیلی لائن

میں انطاکیہ اور شام شامل ہیں۔ اکنیم انطاکیہ کے جنوب مشرق میں واقع ہے۔ اور نقشے کے مطابق نیلی لائن میں وہ مشرق کی جانب سے اکنیم کی طرف سفر کرتے ہیں۔ اکنیم سے سفر کرتے کرتے وہ دِربے اور لُسترہ سے ہوتے ہوئے واپس لوٹے۔ اور پھر انطاکیہ میں پہنچے۔

لُسترہ وہ مقام ہے جہاں پولس نے بعد ازاں پہلا اور دوسرا تیمتھیس کا خط لکھا۔ یہ جگہ تیمتھیس کی جائے رہائش تھی۔ جب رسول لُسترہ میں آئے تو لوگوں نے بڑی گرمجوشی سے اُن کا استقبال کِیا یہ لُسترہ کے لوگوں کے لئے بڑے استحقاق کی بات تھی۔

اور اکُنیم میں ایسا ہوا کہ وہ ساتھ ساتھ یہودیوں کے عبادت خانہ میں گئے اور ایسی تقریر کی کہ یہودیوں اور یونانیوں دونوں کی ایک بڑی جماعت ایمان لے آئی۔ (اعمال14:1)

انطاکیہ میں برنباس اور پولس کو ایذا پہنچائی گئی ۔اوروہاں سے اُنھیں سیاسی اثرو رسوخ کی بنا پر نکالا گیا۔ لیکن اکنیم میں خداوند کے نام کو جلال مِلا اور بہت سے یہودی اور یونانی ایمان لے آئے۔ اکنیم میں زیادہ اکثریت یونانیوں کی تھی۔ وہ اپنی ثقافت رکھتے تھے اُن کی اپنی روایات تھیں۔ وہ اپنے دیوی دیوتاؤں کو پوجتے تھے۔ یونانی جمہوری ثقافت کے لوگ تھے۔ یہاں یہودی بھی رہتے تھے جنہوں نےاپنے عبادتخانہ بنائے ہوئے اور وہ زندہ خدا کی پرستش کرتے تھے۔

اکنیم نہایت قدیم شہر تھا جو تین ہزار قبل از مسیح سے تعلق رکھتا تھا۔ یہاں ان کی اپنی مادری زبان تھی جسے وہ پریجئن کہتے تھے ۔یہ قدیم شہر تھا اور اپنی قدیم روایات کی بنا پریہ شہر جانا پہچان اور نہایت مشہور تھا۔ پس پولس اور برنباس نے یہاں منادی کی اور بہت سے لوگوں نے یسوع مسیح کو قبول کیا۔ اور یوں شاگردوں کی ایک بڑی جماعت بن گئی۔

مگر نافرمان یہودیوں نے غیر قوموں کے دلوں میں جوش پیدا کر کے اُن کو بھائیوں کی طرف سے بد گمان کر دیا۔ پس وہ بہت عرصہ تک وہاں رہے اور خداوند کے بھروسے پر دلیری سے کلام کرتے تھے اور وہ اُن کے ہاتھوں سے نشان اور عجیب کام کرا کر اپنے فضل کے کلام کی گواہی دیتا تھا۔ (اعمال 14:2-3)

یہاں پھر ایک مسئلہ پیدا ہوا کہ جن یہودیوں نے یسوع مسیح کی خوشخبری کو قبول نہیں کیا۔یہاں کے یہودی معاشی طور پر بھی بڑے مضبوط تھے ۔ یہاں رہنے والے یہودیوں کچھ ملا جُلا تاثر دیا۔ بعض نے یسوع مسیح کے قبول کیااور کلیسیا کا حصہ بن گئے اور بعض لوگوں نے یسوع مسیح کے کلام کی مخالفت کی اور غیر قوموں کے دلوں کو متنفر کرنے کی کوشش کی۔ انطاکیہ سے نکالے جانے میں رومی اختیار کے لوگ بھی شامل تھے۔ لیکن مخالف یہودیوں کی ایک اَور چال تھی جس میں اُنہوں نے بھائیوں کے بارے میں لوگوں کے ذہنوں کو بد گمان کر دیا۔

مذہبی بنا پر حاسد یہودیوں کے لئے بڑا آسان تھا کہ وہ برنباس اور پولس کی مخالفت کریں۔ اور لوگوں کے دلوں اور ذہنوں کو بدلنے کی کوشش کریں۔ یہودیوں نے غیر قوموں کے دلوں کو بدگمان کرنے کی کوشش۔ جہاں لفظ بدگمان استعمال ہوا ہے،یونانی میں اس سے مراد زہر بھرنا ہے۔ یا کسی کے بارے میں نفرت پیدا کرنا ہے۔ لیکن اپنی ذمہ داری کو پورا کرنے کے لئے پولس اور برنباس کافی دیر وہاں رہے۔ اورخداوند کے بھروسے پر دلیری سے کلام کرتے تھے۔

کیونکہ وہ یسوع مسیح کے گواہ تھے اور نہایت دلیری سے خداوند کا کلام پیش کرتے تھے ، گوکہ یہودیوں کی طرف مشکلات اور رکاوٹیں پیدا ہوئیں تو بھی اُنھوں نے خداوند کلام نہایت دلیری سے سُنانا جاری رکھا۔ خداوند کا فضل برنباس اور پولس کے ساتھ تھا اور وہ اُن کے ہاتھوں سے نشان اور عجیب کام کراتا تھا۔ عبرانیوں کا خط بیان کرتا ہے کہ پرانے عہد نامہ کی سب چیزیں یسوع مسیح میں پوری ہوئیں ۔پس یسوع مسیح کا یہ پیغام گناہوں کی معافی اور نجات کا حصول ہے۔

اگرچہ یہودیوں نے رسولوں کی توہین کی تو بھی وہ خوش ہوئے اور وہ پاک روح سے معمور تھے۔ اگر ہم خدا کے انصاف اور غضب کو دیکھیں تو مصر سے رہائی کے وقت خداوند خدا نے اپنا غضب مصریوں پر نازل کیِا تھا۔اور فرعون کی فوج کو سمندر میں غرق کر دیا تھا۔ جو معجزات موسیٰ کی معرفت کئے گئے وہ سب مصریوں کے لئے ایک سبق تھا کہ وہ خدا کی قدرت کو جان لیں۔ لیکن ہر بار فرعون اور

مصری لوگ خدا کی قدرت کو ناچیز جانتے اور رَد کرتے جاتے تھے۔ پھر بنی اسرائیل کے لئے خدا کا معجزہ تھا کہ بیابانی آوارگی میں خدا اُن کے کھانے کو منّ مہیا کرتا تھا۔ یہ خدا باپ پر بھروسہ اور توکل کرنے کے لئے کافی تھا جو بنی اسرائیل کے لئے خداوند خدا نے کیِا۔ اور بڑے حیرت انگیز طریقے سے مصر سے بنی اسرائیل کا خروج ممکن ہوا۔

یہ نئے عہد نامہ میں معافی اور بحالی کی تصویر ہے، جس طرح بیابانی آوارگی میں خداوند خدا نے نگہداشت کی اسی طرح خدا نے ممکن کیِا کہ نئے عہد نامہ میں اس گناہ بھری دنیا سے ہمیں نکال لے۔ اور ابدی جگہ میں لے چلے۔ مصر سے خروج کے بعد خدا نے ایک انتظام اور منصوبہ اور روزمرہ زندگی گزارنے کا لائحہ عمل اُن کے لئے تیار کیِا تاکہ غیر قوموں کی مانند نہ کریں۔ بلکہ خدا کے احکام پر عمل کریں۔

یوں بنی اسرائیل کے لئے مصر میں مشکل وقت تھا لیکن خدا وند خدا نے اُن کی مدد کی اور اُن کو موعودہ سر زمین میں لا کر بسایا۔ اسی طرح ہم بھی اس جہاں میں کبھی خوشی کے لمحات میں رہتے ہیں اور اکثر ہمیں غم سے دوچار ہونا پڑتا ہے لیکن خداوند ہمارے لئے سب کچھ مہیا کرتا ہے اور ہماری مدد کرتا ہے۔ لیکن خدا کی ذات ہمارے لئے کافی ہے۔

اس کے علاوہ ایلیاہ اور یسعیاہ کی معرفت کی جانے والی پیشن گوئیوں میں بھی یسوع مسیح کی خادمانہ زندگی اور اُس کی ابدی بادشاہت کا بیان ملتا ہے۔ ایلیاہ وہ نبی ہے جس نے اسرائیل کی متحدہ سلطنت کے وقت منادی کی۔ اس وقت ابھی بنی اسرائیل دو حصوں میں تقسیم نہیں ہوئے تھے۔ لیکن بعد ازاں لوگ مولک دیوتا کو پوجنےلگے اور خدا سے منحرف ہوئے۔ سلطنت دو حصوں میں تقسیم ہوئی یوں خدا کی برکات کا رَد کرنے کے بعد غیر قوموں کے ہاتھوں دکھوں میں پڑے۔ تقسیم کے بعد اسرائیل کی شمالی سلطنت تو رفتہ رفتہ بُت پرستی میں پڑتی گئ اور ساتویں صدی قبل از مسیح میں وہ تباہ ہو گئے۔ اور اسور کے ہاتھوں برباد ہوئے۔ انبیا کے وسیلہ سے خدا انہیں آگا ہ کرتا رہاکہ اگر وہ خداوند کے فضل کو پائیں گے اور اُس کے ساتھ وفادار رہیں گے تو یقیناً برکات پائیں گے اور امن اور چین سے بسے رہیں گے۔ لیکن بنی اسرائیل ہمیشہ خدا کو رَد کرتے رہے۔ بنی اسرائیل ایک مقام پر ایزبل کی تعلیم کو بھی ماننےلگے۔ یہ باتیں خداوند خدا کو غضب ناک کرتی ہیں۔اسرائیل کی شمالی سلطنت کا بادشاہ یربعام بنا۔ لیکن اس سلطنت میں بُت پرست بادشاہ ہی آئےیوں اسور کے ہاتھ یہ سلطنت تباہ حال ہو گئ اور بہت سےیہودیوں کو اسیر کر کے اپنے وطن لے گئے۔ شمالی سلطنت کے لوگوں نے خداوند خدا کے احکام کی پیروی نہ کی یوں وہ خدا کے غضب کا شکار ہوئے۔

خدا معجزات کا خدا ہے ۔ وہ قادر مطلق خداہے لیکن بنی اسرائیل ہمیشہ خدا کو غُصہ دلاتے اور اپنے کاموں کے باعث اُسے خفا کرتے تھے۔ لیکن نئے عہد نامہ میں ہم یسوع مسیح کے وسیلہ سے ہر طرح کی لعنت سے بچتے ہیں نہ کہ شریعت پر عمل کرنے سے ۔ اُس نے ہمیں ہر طرح کی لعنت سے چھڑا لیا ہے۔ اس کا انتظام پہلے ہی خدا نے ہمارے لئے کر دیا۔ ہمارے گناہوں کی قیمت ادا کر دی گئ ہے۔ اب ہم پر سزا کا کوئی اختیار نہیں ہے۔ پس خدا نے پولس اور برنباس کو ہمت عطا کی کہ وہ زیادہ عرصہ تک اکنیم میں رہیں اور دلیری سے کلام کی منادی کریں۔

لیکن شہر کے لوگوں میں پھوٹ پڑ گئی بعض یہودیوں کی طرف ہو گئے اور بعض رسولوں کی طرف۔ مگر جب غیر قوم والے اور یہودی اُنہیں بے عزت اور سنگسار کرنے کو اپنے سرداروں سمیت چڑھ آئے۔ (اعمال 14:4-5)

اب مخالفت کسی فردِ واحد کی طرف سے نہیں تھی بلکہ لوگ اکٹھے ہوگئے تھے ۔ یوں اب لوگوں نے رسولوں کے خلاف ایکا کر لیا ۔ کیونکہ بہت سے لوگ یہودیوں کی باتوں کے قائل ہو گئےجبکہ اُن میں سے بعض رسولوں کے حق میں تھے۔ لیکن یوں پھوٹ پڑنے سے مزید رسولوں کو وہاں موقع نہ ملا کہ خوشخبری کو جاری رکھیں۔ یہ تو پتہ نہیں کہ اس مخالف کو زور پکڑتے پکڑتے کتنا وقت لگاتاہم اتناجانتے ہیں کہ ان میں پھوٹ پڑگئ اور لوگ آپس میں اس بات پر تنازعہ کرنےلگے۔

یہودیوں نے اس مخالفت کو زیادہ ہوا دی اور یہاں جو سزا رسولوں کے تجویز کی جانے والی تھی وہ دراصل یہودیوں کی سزا سنگسار کرنا تھی ۔ یہ سزا رومیوں کی طرف سے منتخب نہیں کی گئی تھی۔

تو وہ اِس سے واقف ہو کر لُکا اُنیہ کے شہروں لُسترہ اور دِربے اور اُن کے گردونواح میں بھاگ گئے اور وہاں خوشخبری سُناتے رہے۔ (اعمال 14:6-7)

یہ مخالفت یہودیوں اور غیر یہودیوں کے گٹھ جوڑ کے باعث ہوئی تھی۔ یہودیوں نے چاہا کہ رسولوں کی خدمت کو مکمل طور پر برباد کر دیا جائے ۔ یہودیوں نے سیاست کی اور خیال کیا کہ ہم کیوں بہت سے غیر قوم لوگوں کے کو بھی اپنے ساتھ ملائیں پس اُنہوں نے بہت سے لوگوں کو اپنی طرف مائل کیااور لوگوں کو رسولوں کی بابت بدگمان کر دیا۔ یوں اُن میں سے بہت سے لوگ پولس اور برنباس کی مخالفت کے لئے کھڑے ہو گئے۔ لیکن اس صورت حال میں پولس اور برنباس نے یسوع مسیح کی اُس بات پر عمل کیا کہ اگر ایک جگہ کے لوگ تمہیں قبول نہ کریں تو دوسری طرف رجوع کرو۔ یہ ایک عام اصول تھا جو یسوع مسیح نے خود قائم کیا تھا اور جس کا حکم اُس نے شاگردوں کو دیا تھا۔

پس رسولوں نے وہاں سے لُکا اُنیہ کا رُخ کیا جو اُس زمانہ میں ایک ضلع کی حیثیت رکھتا تھا۔وہاں وہ لُسترہ اور دِربے میں پہنچے اور وہاں جا کر خداوند خدا کے زندہ کلام کی منادی کرنا جاری رکھی۔ لُسترہ وہ شہر ہے جہاں یہودی کی اتنی بڑی تعداد نہیں رہتی تھی اور تیمتھیس اسی شہر کا رہنے والا تھا۔

انطاکیہ میں پولس نے نہایت خوبصورت پیغام پیش کیا۔ یہ پرانے عہدنامہ کی تمام پیشن گوئیوں اور بنی نوع انسان کی نجات کا خلاصہ ہے جو پولس نے تقریر میں بیان کر دیا ہے ۔ یہی بنیادی بات ہم پطرس کے پہلے وعظ میں دیکھتے ہیں۔ آگے چل کر ہم پولس کے خطوط میں بھی یسوع مسیح کی الوہیت اور اختیار اور قیامت کا ذکر متفرق طور پر پڑھیں گے۔

خدا نے ابتدائی کلیسیا سے وعدے کئے اور انہیں پورا کیا۔ خدا اپنے وعدوں اور قسموں سے دستبردار نہیں ہوتا۔ خدا نے انسان کی نجات کا وعدہ کیا جس کے لئے اُس نے داؤد کی نسل کے ذریعہ پوری دنیا کا نجات دہندہ یعنی یسوع مسیح بھیج دیا۔ داؤد کو خدا نے بادشاہ مقرر کیا تاکہ غیر اقوام سے انہیں بچائے اور اطمینان بخشے۔ یوں یسوع مسیح ابدی بادشاہ ہے ہمیں مستقل طور پر ان دکھوں سے چھڑاتا اور ابدی زندگی عطا کرتا ہے

یہاں ہم رسولی پیغام دیکھتے ہیں، جو نہ تو بہت پیچیدہ ہے اور نہ ہم حیران کُن۔ یہ نہایت سادہ اور خوش کُن پیغام ہے۔ جس کے لئے خوشخبری کی اصطلاح استعمال کی جاتی ۔

یہ وہی خوشخبری ہے جو یسوع مسیح نے اعمال 8:1 میں ارشاد فرمائی کہ یروشلیم سے شروع کر کے یہودیہ اور سامریہ بلکہ زمین کی انتہا تک میرے گواہ ہو گے۔ پس خدا یہ پُر فضل پیغام نہ صرف یہودیوں کو دیتا ہے بلکہ غیر یہودیوں کو بھی ۔ہم نے دیکھا کہ ایسے لوگ بھی ہیں جنہوں نے خدا کی

برکت کو ناچیز جانا جیسے الیماس جادوگر جس نے خدا کی بخشش کی مخالفت کی اور خدا نے اُس کی عدالت کی۔

اس سارے معاملہ میں خدا کا عمل دخل ہے۔ خداوند خدا اپنے پاک رُوح کے وسیلہ سے رسولوں کو توفیق دیتا ہے کہ وہ کلام کی منادی کریں اور خوشخبری دیں۔ اور جیسا کہ ہم پہلے بھی کہہ چکے ہیں کہ اس کتاب میں مندرج اعمال رسولوں کے اعمال نہیں بلکہ رُوح القدس کے اعمال ہیں۔ رسول تو آلہ کار ہیں جنہیں پاک رُوح نے استعمال کِیا۔ تاہم یہ نہایت غیر معمولی بات ہے اور رسولوں کے لئے بہت بڑے استحقاق کی بات ہے

یوں پاک رُوح آج ہمارے زندگیوں میں بھی داخل ہوتا ہے اور ہمیں نیا مخلوق بناتا ہے ۔ تاکہ اُس کے ساتھ رفاقت رکھیں اور خداوند خدا کے لوگ بن جائیں۔

یہ نہایت خوش آئند بات ہے کہ نجات کی بخشش کا انتظام خدا نے ہمارے لئے کِیا اور یہ مُفت تحفہ ہے جو ہمیں عطا کِیا گیا۔ اور یوں خدا نے ہمیں ابدی زندگی کا وارث ٹھہرایا ہے۔ بہت سے غیر قوم لوگوں نے خوشخبری کا کلام سُنا اور اُس پر ایمان لائےاور خداوند کی جماعت میں شامل ہوگئے۔

پولس نے خداوند خدا کی منادی پوری وفاداری سے کی۔ یہاں تک اُسے سنگسار کیا جانے والا تھا تو بھی اُس نے خدا کی خوشخبری سنانا نہیں چھوڑا۔

آئیں ہم دُعا کریں

اے خدا! ہم تیرا شکر کرتے ہیں کہ تُو نے مُفت گناہوں کی معافی اور نجات عطا کی ہے۔ تُو نے ہماری تقدیس کی ہے۔ یہاں تک کہ موسیٰ کی شریعت اُن باتوں سے ہمیں برَی نہیں کر سکتی تھی جن سے ہم محض ایمان لانے سے برَی ہو گئے ہیں خداوند اپنے ماضی کو جانتے ہیں اور اُن فرسودہ مذہبی عقائد کو جن کا تعلق بُت پرستی سے تھا۔ خداوند تُو ہماری فکر کرتا ہے اور ہمارے لئے اپنا اکلوتا بیٹا بخش دیا۔ہم یسوع مسیح کی عظیم قربانی کے لئے شکر گزار ہیں۔ ہم تیری تعظیم کرتے ہیں۔ تُو نے ہمارے ساتھ نیا عہد باندھا ہے اور اس عہد میں ہمیں مفت نجات عطا کی ہے۔ ہم تجھ سے پیار کرتے ہیں اور تیری تعریف اور حمد کرتے ہیں اور نجات اس بڑے منصوبے کے لئے تیرا شکر ہو کہ تُو نے ہمیں اپنی نجات عطا کی ہے۔ ہم اپنے حال اور موجودہ وقت کے لئے اورآنے والے وقت کے لئے تیرے حضور دُعا کرتے ہیں تُو ہمیں اپنی برکات سے نوازے۔ہم تیری منت کرتے ہیں کہ تُو ہمارے ساتھ رہ، ہمارے ساتھ تیرے رفاقت رہے۔ اور ہم سے دستبردار نہ ہو۔ خداوند تُو ہمیں حقیقی خوشی سے

معمور کر دے۔ ہم شکر گزار ہیں کہ تُو نے بہت پیار کرنے والے لوگ ہمیں دئے ہیں جن سے ہم رفاقت رکھتے اور مل جُل کر تیرے بارے میں سیکھتے ہیں۔ یسوع مسیح کے نام میں۔ آمین!